

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی

دوره دهم - سال سوم

تاریخ چاپ ۱۳۹۷/۱۲/۱۸

شماره چاپ ۱۳۲۵

شماره چاپ سابقه ۴۶۰

شماره ثبت ۲۵۲

گزارش یک شوری

شماره: ۵/۴۲/۹۳۰۴۹

تاریخ: ۱۳۹۷/۱۰/۲۵

گزارش کمیسیون اقتصادی به مجلس شورای اسلامی

لایحه مالیات بر ارزش افزوده به شماره چاپ ۴۶۰ که جهت رسیدگی به این کمیسیون به عنوان اصلی ارجاع شده بود، در جلسات متعدد با حضور مسئولان دستگاههای ذی ربط، کارشناسان مرکز پژوهشها و دیوان محاسبات مورد بحث و تبادل نظر قرار گرفت و نهایتاً در جلسه مورخ ۱۳۹۷/۱۰/۲ با اصلاحاتی در متن به شرح پیوست به اتفاق آراء تصویب شد.

اینک گزارش آن در اجرای ماده (۱۴۳) آیین نامه داخلی به مجلس شورای اسلامی تقدیم می شود.

ضمناً گزارش کمیسیونهای فرعی برنامه و بودجه و محاسبات، قضائی و حقوقی و ویژه حمایت از تولید ملی و نظارت بر اجرای سیاستهای کلی اصل (۴۴) قانون اساسی تا زمان ارسال این گزارش واصل نگردیده است.

رئیس کمیسیون اقتصادی

محمد رضا پور ابراهیمی داورانی

معاونت قوانین

لایحه مالیات بر ارزش افزوده

فصل اول - تعاریف و کلیات

- ماده 1- مفاهیم و اصطلاحات زیر، در این قانون، دارای تعاریف مشروحه ذیل می‌باشند:
- الف - عرضه: واگذاری کالا یا ارائه خدمت به‌غیر از طریق هر نوع معامله یا عقد قانونی؛
- ب - مالیات فروش: مالیات متعلق به عرضه کالاها و ارائه خدمات مشمول مالیات توسط مؤدی در یک دوره معین؛
- پ - مالیات خرید: مالیات متعلق به خرید کالاها و خدمات مشمول مالیات برای فعالیتهای اقتصادی مؤدی در یک دوره معین؛
- ت - مالیات بر ارزش افزوده: مابه‌التفاوت مالیات فروش با مالیات خرید در یک دوره معین؛
- ث - عوارض: مبالغی که به موجب این قانون به‌همراه مالیات برای شهرداری‌ها و دهیاری‌ها وضع می‌شود. در این قانون، هر جا مراد، نوع دیگری از عوارض بوده، به‌صراحت بیان شده‌است؛ از جمله عوارض سالیانه آلاینده‌گی خودرو و عوارض آلاینده‌گی واحدهای تولیدی.
- ج - مؤدی: شخصی است که به عرضه کالا، ارائه خدمت، واردات یا صادرات مبادرت می‌نماید.
- چ - دوره مالیاتی: دوره مالیاتی منطبق بر فصول سال شمسی است. هر دوره مالیاتی سه ماه است.
- ح - اعتبار مالیاتی: مالیات و عوارضی که مؤدی بابت خرید کالا (اعم از نهاده و کالای نهایی) یا خدمت به موجب این قانون پرداخت کرده است.
- خ - معافیت مالیاتی: عدم تعلق مالیات و عوارض موضوع این قانون بر کالاها و خدمات.
- د - قانون مالیات‌های مستقیم: قانون مالیات‌های مستقیم مصوب 1366/12/03 و اصلاحات بعدی آن.
- ذ - سازمان: سازمان امور مالیاتی کشور
- ر - پایانه فروشگاهی: پایانه موضوع بند «ب» ماده (1) قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان.
- ز - سامانه مؤدیان: سامانه موضوع بند «پ» ماده (1) قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان.
- تبصره - در این قانون هر کجا از واژه مالیات استفاده شده است، مراد مالیات بر ارزش افزوده و عوارض است، که مالیات دریافتی به خزانه دولت واریز و عوارض دریافتی مطابق ترتیبات مقرر در این قانون بین شهرداری‌ها و دهیاری‌ها و مناطق عشایری توزیع می‌گردد.
- ماده 2- عرضه کالاها و ارائه خدمات در ایران و واردات و صادرات آنها، از لحاظ مالیات مشمول مقررات این قانون می‌باشد.
- تبصره 1- کالاها و خدمات مشمول موضوع این قانون که توسط مؤدیان حقیقی خریداری، تحصیل یا تولید می‌شود، در صورتی که برای مصارف شخصی برداشته شود عرضه کالا به خود محسوب و مشمول مالیات می‌شود. در صورتی که عرضه کالا به خود برای استفاده شغلی باشد مشمول مالیات نمی‌باشد.
- تبصره 2- معاوضه کالاها و خدمات در این قانون، عرضه کالا و ارائه خدمت از طرف هر یک از متعاملین محسوب و مشمول مقررات این قانون می‌باشد.
- ماده 3- تاریخ تعلق مالیات، تاریخ صدور صورتحساب است.
- تبصره - قبوض آب، برق، گاز و مخابرات، بیمه‌نامه‌های صادره توسط شرکتهای بیمه یا شعب و نمایندگی‌های آنها و سایر مواردی که به تشخیص سازمان، سند فروش کالا یا خدمت محسوب می‌شوند، در حکم صورتحساب هستند.

ماده 4- مؤدی مکلف است حداکثر تا پایان ماه پس از انقضای هر دوره مالیاتی، کل مالیاتی را که طی آن دوره به فروش کالا و یا ارائه خدمات توسط وی تعلق گرفته است، با رعایت تبصره (2) این ماده و پس از کسر اعتبار مالیاتی خود، به ترتیبی که سازمان مقرر می کند، پرداخت نماید.

تبصره 1- مطابق این قانون، اصل بر نقدی بودن معاملات است؛ مگر این که نسبه بودن معاملات و دریافت و پرداخت های مرتبط با آن در سامانه مؤدیان ثبت شده و به تأیید طرفین رسیده باشد. در مواردی که اصل معامله یا قرارداد در سامانه مؤدیان ثبت نشده باشد، آن معامله یا قرارداد از نظر این قانون، نقد تلقی می شود.

تبصره 2- در معاملات غیرنقدی نظیر قراردادهای پیمانکاری و مشاوره ای اعم از دولتی و خصوصی، فروش اقساطی، اجاره به شرط تملیک و سایر معاملات نسبه، تاریخ تعلق مالیات همان تاریخ صدور صورتحساب است؛ لکن مؤدی مجاز است پرداخت مالیات فروش این نوع معاملات را تا زمان پرداخت ثمن معامله توسط خریدار یا مبلغ قرارداد توسط کارفرما، متناسباً، به تأخیر بیندازد و سازمان تا زمان پرداخت مالیات فروش این نوع معاملات توسط کارفرما یا خریدار، مؤدی را مشمول جریمه تأخیر در پرداخت نمی کند.

تبصره 3- کلیه کارفرمایان دولتی و خصوصی موظفند علاوه بر ثبت اصل قرارداد پیمانکاری، کلیه پرداخت های خود به پیمانکار را نیز در سامانه مؤدیان ثبت نمایند، همزمان با هر پرداخت، مالیات متناسب با آن را به پیمانکار پرداخت کنند. چنانچه کارفرما از پرداخت مالیات فروش خودداری کند، بعد از انقضای مهلت قانونی، اصل مالیات و جریمه های متعلقه توسط سازمان از طریق عملیات اجرائی از کارفرما وصول و اصل مالیات به حساب پیمانکار منظور می شود.

تبصره 4- پیمانکاران و مهندسان مشاور موضوع این ماده می توانند از اوراق تسویه خزانه موضوع ماده (2) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب 1394/2/1 برای تسویه بدهی مالیات خود استفاده نمایند. سازمان مکلف است این اوراق را پذیرفته و معادل ارزش اسمی آن را به حساب مؤدی منظور نماید. میزان وصولی از این محل به عنوان عملکرد وصولی نقدی سازمان در سال مربوط محسوب می شود.

تبصره 5- دوره پرداخت مالیات برای واردات خدمت، دوره پرداخت وجه معامله می باشد.

فصل دوم - مأخذ، نرخ و نحوه محاسبه

ماده 5- مأخذ محاسبه مالیات فروش کالاها و خدمات، در مورد مؤدیان عضو سامانه مؤدیان، ارزش فروش مندرج در صورتحساب الکترونیکی است که توسط آنان در سامانه مزبور صادر شده است.

تبصره 1- مأخذ محاسبه مالیات فروش کالاها و خدمات در مورد مؤدیانی که عضو سامانه مؤدیان نیستند و نیز مؤدیان متخلف موضوع ماده (9) قانون پایانه های فروشگاهی و سامانه مؤدیان، ارزش روز کالا یا خدمت در زمان تعلق می باشد که توسط سازمان بر اساس اطلاعات موجود در سامانه مؤدیان، استعلام از مراجع ذی صلاح یا تعیین کارشناس یا هیأت کارشناسی مشخص می شود. همچنین سازمان می تواند برای تعیین مأخذ مشمول مالیات مؤدیان مزبور، از دفاتر، اسناد و مدارک اعم از الکترونیکی یا غیر الکترونیکی آن ها استفاده نماید. مؤدی مکلف است دفاتر، اسناد و مدارک مذکور را در صورت درخواست مأموران مالیاتی، کارشناس یا هیأت کارشناسی به آنان ارائه کند.

تبصره 2- موارد زیر جزء مأخذ محاسبه مالیات نیست:

الف - انواع تخفیفات اعطائی؛

ب - مالیات موضوع این قانون که قبلاً توسط عرضه کننده کالا یا ارائه دهنده خدمت پرداخت شده است؛

پ - سایر مالیات های غیرمستقیم و عوارضی که به موجب قوانین موضوعه هنگام عرضه کالا یا ارائه خدمت به آن تعلق گرفته است؛

ت - وجوهی که به موجب سایر قوانین وصول می شود و به حساب درآمد عمومی یا به حساب درآمد شهرداری ها واریز می گردد؛

ث- کمکهای پرداختی شهرداریها و دهیاریها به سازمانهای غیرانتفاعی وابسته به خود طبق قوانین و مقررات موضوعه، مشروط به آن که مالیات متعلقه به عنوان بخشی از آن احتساب نشده باشد؛

ج- یارانه پرداختی دولت بابت جبران تمام یا قسمتی از قیمت کالاها و خدمات مشمول قیمت گذاری؛ مشروط به آن که مالیات فروش به عنوان بخشی از آن احتساب نشده باشد.

ماده 6- مأخذ محاسبه مالیات واردات کالا، مجموع ارزش گمرکی (قیمت خرید، هزینه حمل و نقل و حق بیمه) و حقوق ورودی (حقوق گمرکی و سود بازرگانی) می باشد. مالیات مذکور جزء حقوق ورودی محسوب نمی شود.

ماده 7- نرخ مالیات کالاها و خدمات، به استثنای کالاهای خاص که نرخ آنها در ماده (27) فصل ششم این قانون تصریح شده، نه درصد (9%) می باشد.

ماده 8- مالیاتی که مؤدیان برای خرید کالاها و خدمات موردنیاز برای انجام فعالیت های اقتصادی خود پرداخت می کنند، به عنوان اعتبار مالیاتی آنان منظور و از مالیات فروش آنها کسر می شود. در صورتی که جمع اعتبار مالیاتی مؤدی در هر دوره مالیاتی بیشتر از مالیات فروش وی باشد، سازمان موظف است مبلغ مازاد را به دوره و یا دوره های بعد منتقل نماید. در صورتی که مؤدی درخواست کند که مازاد مزبور به وی مسترد گردد، سازمان موظف است حداکثر ظرف مدت یک ماه از تاریخ ثبت درخواست، نسبت به استرداد مابه التفاوت مذکور از محل وصولی های جاری اقدام نماید در غیر این صورت، مشمول خسارتی به میزان دو درصد (2%) در ماه از تاریخ ثبت درخواست نسبت به مبلغ قابل استرداد و مدت تأخیر خواهد بود. متخلفین از اجرای این حکم با درخواست مؤدی و رأی هیأت رسیدگی به تخلفات اداری به مجازات بند «د» ماده (9) قانون رسیدگی به تخلفات اداری مصوب 1372/9/7 محکوم می شوند.

تبصره 1- مالیات خرید نهاده های مربوط به طرح های تملک دارایی های سرمایه ای (عمرانی) دولت قابل استرداد نبوده و جزء بهای تمام شده دارایی های مزبور منظور می گردد.

تبصره 2- در صورتی که مؤدی فقط به عرضه کالاها و ارائه خدمات معاف اشتغال داشته باشد و یا طبق مقررات این قانون مشمول مالیات نباشد، مالیات پرداختی آنها قابل تهاتر یا استرداد نمی باشد.

تبصره 3- در صورتی که مؤدی به عرضه توأم کالاها و خدمات مشمول و معاف اشتغال داشته باشد، صرفاً مالیات که بابت خرید کالاها و خدمات مشمول، یا نهاده های موردنیاز برای تولید آنها پرداخت کرده است، حسب مورد، قابل کسر، تهاتر یا استرداد می باشد.

تبصره 4- یارانه پرداختی دولت بابت جبران بخشی از قیمت تمام شده کالاها و خدمات، معافیت تلقی نمی شود.

تبصره 5- صرف نظر از آنکه مؤدی به عرضه کالاها و خدمات معاف یا مشمول اشتغال داشته باشد، مالیات خرید مربوط به ماشین آلات خطوط تولید وی قابل کسر، تهاتر و استرداد است.

تبصره 6- آن قسمت از مالیات پرداختی مؤدیان که طبق مقررات این قانون قابل تهاتر یا استرداد نیست، به عنوان هزینه های قابل قبول موضوع قانون مالیات های مستقیم محسوب می شود.

تبصره 7- سازمان مکلف است با رعایت تبصره های (2) و (5) این ماده مالیات پرداختی واحدهای تولیدی یا معدنی دارای مجوز تأسیس را که در دوره های قبل از بهره برداری جهت خرید کالاها و خدمات مورد نیاز برای تأسیس و راه اندازی واحد موردنظر پرداخت کرده اند، مسترد نماید.

تبصره 8- مالیات پرداخت شده توسط سفارتخانه ها، مأموریت های دیپلماتیک، پستهای کنسولی، مأموران دیپلماتیک و کارکنان اداری و فنی آنها که تبعه دولت جمهوری اسلامی ایران نمی باشند، به شرط عمل متقابل؛ و همچنین مالیات پرداخت شده توسط دفاتر سازمانهای بین المللی و اعضای آنان که مقیم جمهوری اسلامی ایران می باشند (اتباع غیرایرانی)، با ارائه اسناد و مدارک مثبت، قابل استرداد است. نحوه استرداد به موجب دستورالعملی است که توسط وزارتخانه های امور خارجه و امور اقتصادی و دارایی (سازمان) تصویب و ابلاغ می گردد.

فصل سوم - معافیت ها

ماده 9- عرضه کالاها و ارائه خدمات زیر از پرداخت مالیات معاف می باشد.

الف - کالاها

1. کلیه محصولات کشاورزی فرآوری نشده مشتمل بر محصولات خام زراعی و باغی، گیاهان دارویی، محصولات مرتعی، محصولات جنگل (از جمله چوب خام)، محصولات گلخانه (از جمله سبزی، صیفی، گل و گیاه و انواع قارچ).
تبصره- فعالیت های مربوط به مراحل بسته بندی، انبارداری و نگهداری محصول در دمای مناسب در سردخانه، انجماد محصول (شامل سردخانه)، پاک کردن، درجه بندی، بوجاری بذور، پوست گیری مانند شالی کوبی، شستشو، تمیزکاری، تفکیک، همگن سازی، خشک کردن انواع محصولات با روش های مختلف مانند چای، کشمش و خرما، تفت دادن مانند نخودپزی و پنبه پاک کنی، فرآوری محصولات کشاورزی محسوب نمی شود. ارائه خدمات مزبور به محصولات کشاورزی مشمول مالیات فروش نیست.
2. دام زنده و خوراک آن، کلیه مواد اصلی تولید مثل دام زنده مطابق پروانه صادره توسط وزارت جهاد کشاورزی، کمپوست، کشت بافت و بستر آماده کشت بافت؛
تبصره- دام به حیواناتی (شامل چهارپایان، پرندگان، آبزیان و حشرات) اطلاق می گردد که برای امور تغذیه انسان یا دام و فعالیتهای اقتصادی، تولیدی و آزمایشگاهی، تولید، نگهداری و پرورش داده می شوند.
3. بذر، نشاء، نهال، سم و کود؛
4. آب مصارف کشاورزی؛
5. کالاهای زیر:
  - 5-1 شیر، پنیر و ماست؛
  - 5-2 تخم ماکیان؛
  - 5-3 آرد و نان؛
  - 5-4 انواع گوشت؛
  - 5-5 انواع ماکارونی؛
  - 5-6 قند و شکر؛
  - 5-7 برنج، حبوبات، سویا و پروتئین سویا؛
  - 5-8 روغن نباتی؛
  - 5-9 شیرخشک مخصوص تغذیه کودکان؛
6. انواع کالاهای زیر:
  - 6-1 خمیر کاغذ و کاغذ باطله؛
  - 6-2 دفتر تحریر؛
  - 6-3 کاغذ چاپ و تحریر؛
7. نسخه های کاغذی و الکترونیکی محصولات زیر:
  - 7-1 کتاب؛
  - 7-2 روزنامه؛
  - 7-3 مجله و نشریات؛
8. کالاهای وارده همراه مسافر برای استفاده شخصی تا میزان معافیت مقرر طبق قانون مقررات صادرات و واردات؛
9. شمش طلا و انواع حواله های کاغذی یا الکترونیکی دارای پشتوانه صد درصد (100%) طلا؛
10. دارائی های غیرمنقول و انواع حواله های کاغذی یا الکترونیکی مبتنی بر آنها؛

11. هرگونه انتقال دارایی به/ از صندوق‌های سرمایه‌گذاری پروژه موضوع قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید به منظور تسهیل اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (44) قانون اساسی مصوب 1388/09/25، به عنوان آورده غیر نقد شرکا در همان صندوق‌های سرمایه‌گذاری پروژه؛
12. فرش دستباف
13. صنایع دستی تولید داخل موضوع ماده (1) قانون حمایت از هنرمندان، استادکاران و فعالان صنایع دستی مصوب 1396/10/26 مطابق فهرستی که تا پایان دی ماه هر سال توسط سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری پیشنهاد و به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی می‌رسد؛
14. انواع دارو و واکسن (انسانی و دامی)، لوازم مصرفی درمانی و توانبخشی؛
15. رادار و تجهیزات کمک ناوبری هوانوردی، تجهیزات نظامی و اطلاعاتی موضوع بندهای «پ»، «ت» و «ث» ماده (119) قانون امور گمرکی مصوب 1390/08/20 با رعایت ترتیبات مقرر در بندهای مذکور.
16. اقلام زیر مطابق فهرستی که دی ماه هر سال برای اجرا در سال بعد، توسط کمیته‌ای مرکب از وزارتخانه‌های صنعت، معدن و تجارت، امور اقتصادی و دارایی و راه و شهرسازی پیشنهاد می‌شود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد:
  - 16-1 ماشین‌آلات و تجهیزات سرمایه‌ای معدنی، کشاورزی و خطوط تولید صنعتی؛
  - 16-2 ماشین‌آلات و تجهیزات سرمایه‌ای راهسازی، پل سازی، حفاری تونل‌ها و ریل گذاری؛
  - 16-3 تجهیزات اطفاء حریق و آتش نشانی و ایمنی و نجات؛
  - 16-4 هواپیما، هلی‌کوپتر، خودروهای آتش نشانی و امداد، لوکوموتیو و واگن؛
  - 16-5 تجهیزات کمک توانبخشی معلولان، آمبولانس و تجهیزات پزشکی؛
17. تجهیزات و اقلام با کاربرد صرفاً دفاعی، نظامی، انتظامی، امنیتی و اطلاعاتی. فهرست این تجهیزات و اقلام با پیشنهاد وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و هماهنگی ستاد کل نیروهای مسلح به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.
18. خرید و فروش ارزهای خارجی
19. ارزهای رمزی دارای مجوز از مراجع ذیربط؛
  - تبصره 1- واردات کالاهای موضوع اجزاء (1)، (2)، (3)، (5)، (6)، (7)، (9)، (14)، (15)، (16) و (17) بند «الف» این ماده معاف از پرداخت مالیات می‌باشد. واردات کالاهای موضوع اجزاء (1)، (3)، (5)، (6)، (7) و (14) بند «الف» این ماده در صورتی که کالا مشابه داخلی داشته باشد، مشمول معافیت نبوده و مالیات با نرخ استاندارد (9%) در مبادی گمرکی به آن تعلق می‌گیرد. عرضه این کالاها در داخل کشور، مانند عرضه کالاهای مشابه داخلی از پرداخت مالیات معاف است. در خصوص جزء (14) این بند، در صورتی که وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تأیید کند که واردات کالای موردنظر به دلیل کمبود تولید داخل نسبت به نیاز بازار، ضرورت دارد، واردات کالای مزبور، مشمول مالیات با نرخ سه درصد (3%) می‌گردد.
  - تبصره 2- برخورداری تولیدکنندگان و یا عرضه‌کنندگان کالاهای موضوع این بند از معافیت، منوط به درج برچسب معافیت از مالیات بر ارزش افزوده بر روی بسته‌بندی کالاهای مذکور است. در صورت تخلف از حکم این تبصره، کالاهای مذکور مشمول مالیات مقطوع به نرخ نه درصد (9%) می‌گردند.
  - تبصره 3- واردات کالاهای اهدائی به صورت بلاعوض به جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران، سازمان بهزیستی، استان‌های مقدسه و کمیته امداد امام خمینی (ره) با تأیید وزیر امور اقتصادی و دارایی، حوزه‌های علمیه با تأیید مرکز مدیریت حوزه علمیه استان مربوطه و مؤسسات خیریه با تأیید مراجع صادرکننده مجوز آنها از پرداخت مالیات معاف است.

ب - خدمات

1. خدمات درمانی و پیشگیری، خدمات توانبخشی و حمایتی و خدمات آرامستانها؛
2. خدمات درمانی و پیشگیری دامی و گیاهی، واحدهای مکانیزاسیون آب کشاورزی، کشت بافت و تولید اندام‌های تکثیری گیاهان؛

3. روزنامه نگاری، خدمات چاپ کتاب، روزنامه، نشریه و خدمات نشر و توزیع آنها، و هرگونه تبلیغات در روزنامه‌ها و نشریات؛
4. ارائه خدماتی که مابه‌ازاء آن به صورت حقوق و دستمزد پرداخت می‌شود در صورتی که مشمول فصل مالیات بر درآمد حقوق موضوع قانون مالیات‌های مستقیم باشد؛
تبصره- در ارائه خدمت توسط شرکتهای تأمین نیروی انسانی و شرکتهایی که از طریق قراردادهای حجمی خدمات خود را با در اختیار گذاشتن نیروی کار به متقاضی ارائه می‌کنند مانند شرکتهای ارائه دهنده خدمات پرستاری و خدمات نظافتی، بخشی از قرارداد که مربوط به هزینه‌های حقوق و دستمزد است، معاف خواهد بود. حکم این بند مشروط به تأیید میزان حقوق و دستمزد و مزایا توسط سازمان بیمه‌گر است.
5. عملیات و خدمات بانکی شامل دریافت سپرده، اعطای تسهیلات و یا ایجاد اعتبار، ارائه ضمانت‌نامه و انتقال وجه در چهارچوب قوانین مربوط و مصوبات شورای پول و اعتبار؛
6. خدمات تأمین مالی مشتری از طریق تهیه کالا اعم از منقول و غیرمنقول توسط شرکت واسپاری (لیزینگ) در چهارچوب قانون بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و قوانین موضوعه کشور و واگذاری آن به مشتری تبصره- معافیت خدمات تأمین مالی توسط شرکتهای واسپاری، به معنی معافیت کالاها و خدماتی که توسط آن شرکتها خریداری و به مشتری واگذار می‌شود، نیست.
7. خدمات اعتباری قرض‌الحسنه صندوق‌های قرض‌الحسنه دارای مجوز فعالیت از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران یا سایر مراجع مورد تأیید بانک مذکور و همچنین صندوق‌های قرض‌الحسنه که به موجب قانون تأسیس شده یا می‌شوند؛
8. اعطای تسهیلات و صدور ضمانت‌نامه‌ها توسط صندوق‌های حمایتی، ضمانت صادرات، سرمایه‌گذاری و بیمه‌ای که به موجب قانون تأسیس شده‌اند در چهارچوب اساسنامه آنها.
9. خدمات بیمه مستقیم و اتکایی دارای مجوز فعالیت از بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران، خدمات بیمه محصولات کشاورزی و خدمات بیمه اجتماعی؛
10. خدمات معاملات و تسویه اوراق بهادار و کالا در بورس‌ها و بازارهای خارج از بورس و بازارگردانی و سبدگردانی توسط اشخاص دارای مجوز فعالیت از شورای عالی بورس یا سازمان بورس و اوراق بهادار؛
11. انتشار و نقل و انتقال اوراق مبتنی بر دارایی توسط اشخاص دارای مجوز فعالیت از شورای عالی بورس یا سازمان بورس و اوراق بهادار؛
12. نقل و انتقال واحدهای سرمایه‌گذاری صندوق‌های سرمایه‌گذاری دارای مجوز از بورس اوراق بهادار؛
13. خدمات حمل و نقل (اعم از بار و مسافر) درون و برون شهری و بین‌المللی جاده‌ای، ریلی و دریایی؛
14. خدمات حمل و نقل به‌وسیله خطوط انتقال لوله‌ای و سیمی؛
15. خدمات حمل و نقل عبور خارجی کالا (ترانزیت)؛
16. خدمات آموزشی، پژوهشی و ورزشی طبق آیین‌نامه‌ای که با پیشنهاد مشترک وزارتخانه‌های «امور اقتصادی و دارایی» (سازمان)، «علوم، تحقیقات و فناوری»، «آموزش و پرورش»، «تعاون، کار و رفاه اجتماعی»، «بهداشت، درمان و آموزش پزشکی» و «ورزش و جوانان» ظرف مدت شش ماه از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قانون به‌تصویب هیأت وزیران می‌رسد؛
17. خدمات ناوبری و مخابراتی و سرویس‌های مراقبت از هر هواپیما در پروازهای عبوری بدون توقف و یا با توقف در ایران که از قلمرو هوایی کشور استفاده می‌کنند.
18. خدمات فنی، بازسازی، تعمیر و نگهداری کالاهای موضوع بند (17) بخش «الف» این ماده در صورتی که به تشخیص سازمان توسط مراکز وابسته به دستگاههای نظامی، انتظامی یا امنیتی ارائه شود؛
19. خدمات اقامتی هتلها و سایر مراکز اقامتی
تبصره- در مواردی که دریافت وجه توسط یک مؤدی مستند به فروش کالا یا ارائه خدمت نیست، مانند دریافت هر گونه خسارت، درآمدهای حاصل از تسعیر دارایی‌های ارزی، انواع سود، انواع جریمه، آورده نقدی یا غیرنقدی

به عنوان سرمایه و انواع کمکهای دولتی، عرضه خدمت محسوب نمی‌شود و مأخذ محاسبه مالیات نمی‌باشد.

ماده 10- موارد زیر از پرداخت مالیات معاف هستند و مالیات خرید نهاده‌های آنها مسترد می‌شود:

الف- صادرات کالاها به خارج از کشور یا به مناطق آزاد تجاری - صنعتی از طریق مبادی خروجی رسمی با ارائه پروانه سبز گمرکی صادره توسط گمرک یا برگ خروجی (در مورد صادرات کالا) و صادرات خدمات با ارائه قرارداد مربوط و گواهی انجام کار که به تأیید نزدیکترین نمایندگی رسمی جمهوری اسلامی ایران در کشور مقصد رسیده باشد یا گواهی ارزآوری با تأیید بانک مرکزی یا سایر اسناد و مدارک مثبت.

ب- ماشین‌آلات و تجهیزات سرمایه‌ای صنعتی، معدنی، کشاورزی، راهسازی، حفاری تونل و ریل‌گذاری، بالگرد، هواپیما، خودروهای آتش‌نشانی، لوکوموتیو و واگن در صورتی که به تشخیص وزارت صنعت، معدن و تجارت تولید داخل محسوب شود، از مالیات معاف بوده و مالیات خرید نهاده‌ها به تولیدکننده مسترد می‌شود. فهرست کالاهای مذکور و مشخصات تولیدکنندگان آنها ظرف مدت سه ماه از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قانون توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت اعلام می‌شود. وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است هرگونه اصلاح و تغییر در فهرست مزبور را تا پایان بهمن ماه هر سال برای اجرا در سال بعد اعلام کند.

پ- خدمات معاوضه (سواپ) نفت خام و فرآورده‌های نفتی (بنزین، نفت‌گاز، نفت کوره، نفت سفید، گازمایع و سوخت هوایی)، گازطبیعی و برق؛

تبصره 1- فروش کلیه فرآورده‌های تولیدی شرکتهای پالایش به صورت ارزی (فروش سوخته‌های هوایی به شرکتهای هواپیمایی خارجی در فرودگاههای داخلی)، مرزی (فروش سوخت در جایگاههای مستقر در نواحی مرزی کشور) و بنکرینگ (فروش سوخت دارای پروانه صادراتی گمرک جمهوری اسلامی ایران به کشتی‌ها)، صادرات محسوب می‌شود.

تبصره 2- استرداد مالیات خرید برای صادرات مواد خام و مواد اولیه تولید که در فهرست مربوط به ماده (141) قانون مالیات‌های مستقیم ذکر شده‌اند، ممنوع است.

تبصره 3- خدماتی که توسط اشخاص مقیم ایران (اشخاص حقوقی ایرانی، اشخاص حقیقی مقیم ایران، شعب شرکتهای خارجی مقیم ایران) ارائه می‌شود و محل مصرف خدمات و یا مقصد ارائه خدمات خارج از کشور باشد، صادرات خدمت محسوب می‌گردد.

ماده 11- مالیات پرداختی بابت خرید کالاها در داخل ایران که ظرف مدت دو ماه از تاریخ خرید همراه مسافران اعم از ایرانی و خارجی از کشور خارج می‌شود و نیز، مالیات پرداختی گردشگران خارجی بابت بلیط پرواز خارجی خریداری شده از شرکتهای هواپیمایی ایرانی، هنگام خروج از کشور با ارائه صورتحساب الکترونیکی و یا اسناد و مدارک مثبت، توسط سازمان، از محل وصولی‌های جاری مسترد می‌گردد. آیین‌نامه اجرائی این ماده ظرف مدت شش‌ماه از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قانون توسط سازمان تهیه می‌شود و به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی می‌رسد.

ماده 12- اعمال معافیت‌ها و هرگونه مشوق مالیاتی در این قانون و سایر قوانین، برای مؤدیانی که حجم معاملات سالانه آنها، از مبلغی که به پیشنهاد سازمان به تأیید وزیر امور اقتصادی و دارایی می‌رسد، بیشتر باشد، منوط به عضویت مؤدی در سامانه مؤدیان و ثبت معاملات در سامانه مذکور است. این حکم شامل کلیه مناطق کشور از جمله مناطق آزاد تجاری-صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی می‌شود.

فصل چهارم - وظایف و تکالیف مؤدیان و اشخاص ثالث

ماده 13- پس از راه‌اندازی سامانه مؤدیان، همه مشمولان این قانون موظفند به ترتیبی که سازمان مقرر و اعلام می‌کند، در سامانه مزبور ثبت‌نام و معاملات خود را در آن ثبت نمایند. ثبت معاملات در سامانه مؤدیان، به منزله ثبت در دفاتر قانونی است. تا آن زمان، نحوه ارائه اظهارنامه‌های مالیاتی و رسیدگی به آنها حسب مقررات قانون مالیات بر

ارزش افزوده مصوب سال 1387 و اصلاحات بعدی آن می‌باشد. در سایر موارد، مفاد این قانون جاری است. تبصره- چنانچه سازمان در مهلت مقرر در قانون «پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان» نتواند سامانه مؤدیان را طراحی و اجرایی نماید، مکلف است اظهارنامه‌های مالیاتی مؤدیان بعد از تاریخ مزبور را صرفاً براساس خود اظهاری آنان مورد پذیرش قرار دهد.

ماده 14- دستگاههای اجرایی موضوع ماده (5) قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب 1386/7/8 و ماده (29) قانون برنامه ششم و سازمان‌های وابسته به آنها مکلف به ثبت معاملات خود در سامانه مؤدیان می‌باشند. وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است ترتیبی اتخاذ کند که اطلاعات معاملات ثبت شده در سامانه تدارک الکترونیکی دولت موضوع تبصره (5) ماده (169) قانون مالیات‌های مستقیم عیناً و به‌صورت برخط به سامانه مؤدیان منتقل شود.

ماده 15- مؤدیان مکلفند مالیات فروش موضوع این قانون را از خریدار یا کارفرما وصول کنند و مطابق مقررات، به حساب سازمان واریز نمایند.

تبصره 1- سازمان می‌تواند تمام یا برخی از مؤدیان مشمول این قانون یا مشتریان آنها را مکلف نماید مالیات متعلقه را همزمان با صدور صورتحساب به حساب سازمان واریز نمایند. آیین‌نامه اجرایی این تبصره، مشتمل بر فهرست مؤدیانی که مشمول این حکم می‌شوند و نحوه پرداخت مالیات متعلقه با پیشنهاد سازمان، به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی می‌رسد.

مالیاتی که به‌این ترتیب به سازمان پرداخت می‌شود، به حساب بستانکاری فروشنده منظور می‌شود، و برای خریدار، در صورتی که مصرف‌کننده نهائی نباشد، اعتبار مالیاتی به‌حساب می‌آید.

تبصره 2- گمرک جمهوری اسلامی ایران مکلف است مالیات کالاهای وارداتی را در زمان ترخیص قطعی، و مالیات کالاهای متروکه را قبل از ترخیص نهائی، وصول و به‌صورت برخط به حساب سازمان واریز کند. گمرک جمهوری اسلامی ایران موظف است ضمن درج اطلاعات پرداخت در پروانه‌های گمرکی و یا فرمهای مربوط، امکان دسترسی برخط سازمان به پایگاههای اطلاعاتی ذی‌ربط را فراهم نماید. گمرک مکلف است در «ورود موقت» و «ورود موقت برای پردازش»، تضمینات لازم را براساس مقررات تبصره ماده (53) قانون امور گمرکی مصوب 1390/8/22 اخذ نماید.

تبصره 3- واردکنندگان کالا از مناطق آزاد تجاری- صنعتی به سرزمین اصلی مکلفند کالاهای مزبور را به گمرک اظهار نمایند. گمرک موظف است از قسمتی از کالاهای اظهارشده که به‌موجب بند «ب» ماده (65) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور مصوب 1395/11/10، «تولید داخل» محسوب می‌شود، فقط مالیات، و از قسمت باقیمانده که «کالای وارداتی» محسوب می‌شود، مالیات و حقوق ورودی دریافت و به حساب سازمان واریز کند.

تبصره 4- واردکنندگان خدمت مکلفند مالیات متعلقه را محاسبه و طبق مقررات این قانون پرداخت نمایند. چنانچه محل ارائه خدمت و مصرف آن در خارج از کشور باشد، مشمول این حکم نمی‌شود.

ماده 16- کلیه کارفرمایان دولتی و خصوصی موظفند اطلاعات مربوط به قراردادهای پیمانکاری را حداکثر تا یک ماه پس از انعقاد قرارداد در سامانه مؤدیان ثبت نمایند در غیر این‌صورت، سازمان باید اطلاعات ثبت‌شده توسط پیمانکاران در سامانه مذکور را مورد قبول کارفرما تلقی نماید.

ماده 17- سازمان می‌تواند با موافقت وزیر امور اقتصادی و دارایی مدت دوره‌های مالیاتی برخی از مؤدیان را با توجه به نوع و حجم فعالیت، تغییر دهد؛ مشروط بر آن که تغییرات مذکور حداقل سه ماه قبل از شروع دوره مالیاتی، از طریق سامانه مؤدیان، پایگاه اطلاع رسانی سازمان و حداقل یکی از روزنامه‌های کثیرالتنشر اطلاع‌رسانی عمومی شود.

تبصره- در صورتی که شروع یا خاتمه فعالیت مؤدی در خلال یک دوره مالیاتی باشد، زمان فعالیت مؤدی طی دوره مربوط، یک دوره مالیاتی تلقی می‌شود.

ماده 18-

الف- سازمان می‌تواند برای اشخاص حقیقی که بیش از یک نوع شغل در یک مکان یا مکانهای متعدد دارند، در سامانه مؤدیان کارپوشه واحد ایجاد کند.

ب- مؤدیانی که دارای شغل واحد در شعب یا مکانهای متعدد هستند، مکلفند از یک کارپوشه در سامانه مؤدیان استفاده کنند.

پ- در مشارکت‌های مدنی، اعم از اختیاری و قهری، اشخاص حقیقی در هر واحد شغلی مکلفند از بین خود یک نفر را به‌عنوان نماینده واحد شغلی انتخاب نمایند. کلیه تکالیف مالیاتی واحد شغلی، از جمله ثبت‌نام و ثبت معاملات در سامانه مؤدیان و پرداخت مالیات توسط وی به نمایندگی شرکا انجام می‌گیرد در غیر این صورت، سازمان موظف است دسترسی واحد مزبور به سامانه مؤدیان را قطع و پایانه فروشگاهی آن را مسدود نماید.

ت- برای مؤدیانی که مکان ثابت برای شغل خود ندارند، محل سکونت آنان، از لحاظ امور مالیاتی ملاک اعتبار است. در صورتی که مؤدی مکانهای متعدد برای سکونت خود داشته باشد، مکلف است یکی از آنها را برای انجام تکالیف مالیاتی معرفی نماید در غیر این صورت، سازمان یکی از مکانهای سکونت مؤدی را برای انجام تکالیف مالیاتی انتخاب و به وی اعلام می‌کند.

ماده 19- در مورد اشخاص حقوقی که منحل می‌شوند تا زمان ختم تصفیه، شخص حقوقی مزبور کماکان مؤدی محسوب می‌شود و مدیر یا مدیران تصفیه مکلف به انجام تکالیف مقرر در این قانون می‌باشند.

ماده 20- در انتقال یک واحد صنفی، شخص دارنده واحد صنفی تا اتمام انتقال، مسئولیت اجرای مقررات و تمامی تکالیف دوره‌های مالیاتی مربوط از جمله صدور صورتحساب، ثبت معاملات در سامانه مؤدیان و سایر تکالیف قانونی را بر عهده دارد. خریدار مسئولیتی در قبال تکالیف واحد صنفی قبل از اتمام انتقال ندارد؛ مگر این که رسماً این مسئولیت را پذیرفته‌باشد.

تبصره- واگذارکننده باید حداکثر ظرف مدت ده روز سازمان را نسبت به زمان اتمام فعالیت خود مطلع سازد. در صورت عدم اطلاع و شروع فعالیت توسط مؤدی جدید، در پرداخت مالیات و جریمه‌ها با وی مسئولیت تضامنی دارد.

ماده 21- مؤدی نسبت به مالیات مأخوذه ضامن است. مالیات جزء درآمد و اموال وی محسوب نمی‌گردد. سازمان برای وصول مالیات و جرایم متعلق نسبت به سایر طلبکاران به استثنای صاحبان حقوق نسبت به مال مورد وثیقه، و مطالبات کارگران و کارمندان ناشی از خدمت، حق تقدم دارد.

فصل پنجم- ساختار سازمانی مالیات بر ارزش افزوده، وظایف و اختیارات آن

ماده 22- ساختار و تشکیلات مورد نیاز سازمان در سطح کشور و استانها متناسب با شرایط اقتصادی هر منطقه و با توجه به شاخصهایی مانند میزان وصول مالیات، تعداد پرونده‌ها و تعداد مؤدیان بدون الزام به رعایت سطح تقسیمات کشوری از طریق وزیر امور اقتصادی و دارایی به سازمان اداری و استخدامی کشور پیشنهاد می‌گردد و پس از تصویب هیأت وزیران قابل اجرا است.

ماده 23- به سازمان اجازه داده می‌شود تا دو درصد (2%) مجوزهای استخدامی خود را بر اساس آیین‌نامه‌ای که به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان اداری و استخدامی کشور به تصویب هیأت وزیران می‌رسد از بین نخبگان مورد تأیید بنیاد نخبگان بدون برگزاری آزمون به استخدام درآورد. ضوابط مذکور در آیین‌نامه موضوع این ماده و نام و سوابق علمی و اجرایی افرادی که به‌استناد آیین‌نامه مذکور به استخدام سازمان در می‌آیند، باید به‌صورت عمومی اعلام شود.

ماده 24- سازمان موظف است صلاحیت مؤدیان را برای دریافت مالیات موضوع این قانون احراز کند. پس از استقرار سامانه مؤدیان، فعال بودن کارپوشه مؤدی در سامانه مزبور به این معنی است که او از نظر سازمان، حائز صلاحیت لازم برای دریافت مالیات از خریداران می‌باشد. سازمان در صورتی که احراز کند مؤدی صلاحیت خود را از دست داده، موظف است بلافاصله، حسب مورد، کارپوشه یا پایانه فروشگاهی وی را غیرفعال نماید.

تبصره- سلب صلاحیت مؤدی برای دریافت مالیات و غیرفعال نمودن کارپوشه وی باید مستند به آیین‌نامه‌ای باشد

که حداکثر سه ماه پس از تصویب این قانون، به پیشنهاد سازمان به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی می‌رسد.

ماده 25- سازمان مکلف است ظرف مدت سه ماه از تاریخ تصویب این قانون به منظور فراهم نمودن زمینه تحقق اهداف و مأموریت‌های سازمان و ارتقای سطح انگیزش کارکنان و اجرای صحیح و به موقع قوانین و مقررات مالیاتی، نسبت به تهیه آیین‌نامه اداری، مالی، استخدامی و تشکیلاتی خود اقدام کند و با پیشنهاد مشترک وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان اداری و استخدامی کشور، پس از تصویب هیأت وزیران اجرا نماید. سازمان در موارد یاد شده از شمول قوانین و مقررات عمومی دولت مستثنی است.

بودجه سازمان و واحدهای استانی ذی‌ربط هر سال به‌صورت متمرکز در ردیف جداگانه‌ای در قوانین بودجه منظور و به طور صددرصد (100%) تخصیص یافته تلقی می‌شود و جهت انجام هزینه‌های جاری و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ستاد و واحدهای استانی در اختیار سازمان قرار داده می‌شود.

ماده 26-

الف- مواد (161)، (162)، (169) مکرر، (171)، تبصره (1) ماده (177)، (178)، (182)، (186) و تبصره (1) آن، (191)، (198)، (202)، احکام مربوط به فصل هشتم باب چهارم و مواد (210) تا (216)، (218)، (219)، (231)، (232)، (235)، (243)، (257)، (274) منهای بند (3) آن، (275)، (276)، (277) و (279) قانون مالیات‌های مستقیم در مورد مالیات‌های این قانون جاری است. در مواردی که احکام فوق‌الذکر در خصوص درآمد مشمول مالیات باشد، در مورد مالیات بر ارزش افزوده نسبت به مآخذ محاسبه، مالیات جاری می‌گردد.

تبصره 1- شناسایی، تشخیص درآمد مشمول مالیات و رسیدگی موضوع ماده (219) قانون مالیات‌های مستقیم در مورد مؤدیان قابل اعتماد موضوع قانون پایانه‌های فروشگاه‌های و سامانه مؤدیان جاری نمی‌باشد. در هر صورت مفاد ماده مذکور نباید مانع اجرای احکام موضوع قانون پایانه‌های فروشگاه‌های و سامانه مؤدیان شود.

تبصره 2- در خصوص مؤدیان عضو سامانه مؤدیان، سازمان مکلف است اوراق ابلاغ‌شده به مؤدی را در کارپوشه وی نیز بارگذاری نماید.

ب- در خصوص مؤدیانی که از عضویت در سامانه مؤدیان امتناع ورزیده‌اند، مواد (97)، (169)، (181)، (230)، (238)، (239) و بند (3) ماده (274) قانون مالیات‌های مستقیم در مورد مالیات‌های این قانون، جاری است.

تبصره- ماده (272) قانون مالیات‌های مستقیم و تبصره‌های آن تا قبل از اتمام مهلت مقرر در ماده (3) قانون پایانه‌های فروشگاه‌های و سامانه مؤدیان، در مورد مالیات‌های این قانون جاری است.

ج- فصل سوم باب پنجم قانون مالیات‌های مستقیم به شرح زیر اصلاح و به این قانون تسری داده می‌شود:

1- متن زیر جایگزین ماده (244) قانون مالیات‌های مستقیم می‌شود:

ماده 244- مرجع رسیدگی به کلیه اختلاف‌های مالیاتی جز در مواردی که ضمن مقررات این قانون مرجع دیگری پیش‌بینی شده، هیأت حل اختلاف مالیاتی است. هر هیأت حل اختلاف مالیاتی از سه نفر به شرح زیر تشکیل می‌شود:

1- یک نفر نماینده سازمان امور مالیاتی کشور؛

2- یک نفر به انتخاب مدیرکل دادگستری استان، از میان قضات شاغل یا بازنشسته یا سایر اشخاص آگاه در امور مالیاتی که برای مدت دو سال منصوب می‌شوند.

3- یک نفر نماینده مؤدی؛ مؤدی موظف است نماینده خود را از میان فهرستی که تشکلهای صنفی از جمله اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران، اتاق تعاون ایران، اتاق اصناف ایران، اتحادیه‌های صنفی، اتحادیه‌های تعاونی در هر شهر (یا شهرستان)، جامعه مشاوران رسمی مالیاتی، جامعه حسابداران رسمی ایران، کانون وکلا، مرکز امور مشاوران حقوقی و وکلاء قوه قضائیه به سازمان امور مالیاتی همان شهر اعلام می‌کنند، انتخاب کند.

تبصره 1- فراهم نمودن مقدمات برگزاری جلسات هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی و اداره امور دبیرخانه‌های آنها بر عهده سازمان می‌باشد. ریاست هیأت حل اختلاف مالیاتی برعهده عضو معرفی شده از سوی مدیرکل دادگستری استان (موضوع بند 2 این ماده) است و انشاء رأی هیأت، توسط وی یا تحت نظر او انجام می‌شود. انشاء رأی باید

در حضور تمام اعضای حاضر در جلسه صورت پذیرد و به امضای آنان برسد. مؤدی یا نماینده قانونی وی مجاز به حضور کامل در جلسه و ارائه دفاعیه به صورت کتبی یا شفاهی است.

تبصره 2- در حوزه‌های مالیاتی که بیشتر از یک هیأت وجود دارد، ارجاع پرونده به هیأتها باید با رعایت نوبت، به صورت سامانه‌ای (سیستمی) و بدون اعمال نظر هریک از طرفین (سازمان و مؤدی) انجام شود. مدیرکل امور مالیاتی هر استان، موظف است شخصاً بر اجرای دقیق این حکم نظارت کند و در صورت احراز تخلف، به مراجع نظارتی پاسخگو باشد.

تبصره 3- هریک از افراد مذکور در بندهای (2) و (3) این ماده در صورتی که بیشتر از سه جلسه متوالی یا چهار جلسه متناوب در یک سال از حضور در جلسات هیأت خودداری کنند، حکم آنان لغو می‌شود و مدیرکل دادگستری استان یا تشکل معرفی کننده، حسب مورد، موظف است ظرف ده روز کاری فرد جایگزین را معرفی کند.

تبصره 4- در صورتی که تشکیل هیأت حل اختلاف مالیاتی توسط سازمان درخواست شده باشد، مؤدی موظف است ظرف مدت ده روز از تاریخ وصول اعلامیه سازمان، نماینده خود را به ترتیب مذکور در بند (3) این ماده به سازمان معرفی کند. در صورت امتناع مؤدی، با توجه به نوع فعالیت مؤدی یا موضوع مالیات مورد رسیدگی، یک نفر از اعضای تشکلهای مذکور در بند (3) این ماده توسط رئیس هیأت انتخاب خواهد شد.

تبصره 5- در صورتی که تشکیل هیأت توسط مؤدی درخواست شده باشد، تشکیل هیأت، موکول به معرفی نماینده موضوع بند (3) این ماده از سوی وی خواهد بود. چنانچه تا مدت سی روز از تاریخ ثبت درخواست مؤدی نماینده خود را معرفی ننماید، اعتراض وی کأن لم یکن تلقی می‌شود.

تبصره 6- جلسات هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی در نوبت اول با حضور هر سه عضو رسمیت می‌یابد و رأی هیأت‌های مزبور با اکثریت آراء قطعی و لازم‌الاجرا است، ولی نظر اقلیت باید در متن رأی قید گردد. چنانچه جلسه در نوبت اول به حدنصاب نرسد، در نوبت بعد، که حداقل ده روز پس از نوبت اول برگزار می‌شود. پس از اطلاع‌رسانی مناسب، جلسه با حضور رئیس هیأت و حداقل یک نفر دیگر رسمیت خواهد یافت. در صورتی که تعداد اعضای حاضر کمتر از سه نفر باشند، ملاک تصمیم‌گیری، رأی رئیس هیأت است.

تبصره 7- حق‌الزحمه اعضای هیأت‌های حل اختلاف براساس شاخص‌هایی از قبیل تعداد و مدت جلسات برگزار شده و تعداد پرونده‌های مورد رسیدگی بر اساس آیین‌نامه‌ای که به پیشنهاد وزیر امور اقتصادی و دارایی به تصویب هیأت وزیران می‌رسد، تعیین شده و از اعتباری که به همین منظور در بودجه سالانه سازمان پیش‌بینی می‌شود، پرداخت می‌گردد. آیین‌نامه مذکور باید عدم تأثیرپذیری نتیجه دادرسی از میزان حق‌الزحمه پرداختی به اعضای هیأت را تضمین نماید.

تبصره 8- پس از استقرار سامانه مؤدیان، ثبت اعتراض توسط مؤدی، اطلاع از فهرست افرادی که می‌تواند آنها را به‌عنوان نماینده خود در هیأت‌های حل اختلاف معرفی کند، معرفی نماینده از فهرست مذکور و دریافت موافقت وی، ارائه هرگونه لایحه به هیأت‌های حل اختلاف، مشاهده اسناد، مدارک و اطلاعات موردنیاز، ابلاغ تاریخ تشکیل جلسات هیأت، اطلاع از نتایج دادرسی و هرگونه اطلاع دیگر در خصوص پرونده دادرسی مالیاتی از طریق سامانه مذکور انجام می‌شود.

تبصره 9- سازمان مکلف است زمینه دسترسی کامل نماینده مؤدی به مفاد پرونده مورد اعتراض را قبل از تشکیل هیأت فراهم نماید.

5- ماده (251) قانون مالیات‌های مستقیم به‌شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده 251- مؤدی می‌تواند ظرف مدت سی روز از تاریخ ابلاغ رأی قطعی هیأت حل اختلاف مالیاتی، به استناد عدم رعایت قوانین و مقررات موضوعه یا نقص رسیدگی، با اعلام دلایل کافی به شورای عالی مالیاتی شکایت و نقض رأی و تجدید رسیدگی را درخواست کند.

6- تبصره ذیل به ماده (251) اضافه شود:

به منظور رسیدگی به پرونده‌های قابل طرح این قانون در شورای عالی مالیاتی، تعداد شعب شورای مذکور به دو برابر افزایش می‌یابد.

7- مواد (245)، (246) و تبصره آن، (247) و تبصره‌های (1) تا (5) آن، (248)، (249)، (250) و (251) مکرر قانون مالیات‌های مستقیم مصوب 1366 با اصلاحات و الحاقات بعدی آن به این قانون تسری می‌یابد.

د- در بند (3) ماده (255) قانون، عبارت «نظر اکثریت اعضای شورای عالی مالیاتی» در قسمت اخیر بند مزبور به «نظر اکثریت اعضای هیأت عمومی شورای عالی مالیاتی موضوع ماده (258) قانون مزبور» تغییر می‌یابد.

فصل ششم - مالیات کالاهای خاص

ماده 27- نرخ مالیات کالاهای نفتی، فلزات گرانبها، سیگار، نوشابه و سایر کالاهای آسیب‌رسان به سلامت به شرح زیر تعیین می‌شود:

الف - کالاهای نفتی

1- انواع بنزین و سوخت هواپیما سی درصد (30%)؛

2- نفت گاز، نفت سفید، نفت کوره، گاز طبیعی و گاز مایع پانزده درصد (15%).

تبصره 1- نفت خام، میعانات گازی و گاز طبیعی خام که توسط وزارت نفت (شرکت ملی نفت ایران) به پالایشگاهها فروخته می‌شود، مشمول مالیات نمی‌باشد. همچنین واردات بنزین و سوخت هواپیما و گاز طبیعی توسط وزارت نفت (شرکت‌های تابعه)، در این مرحله مشمول مالیات نیست و مالیات فروش کالای مزبور در مراحل بعدی عرضه حسب مقررات مربوط مشمول می‌شود.

تبصره 2- مأخذ محاسبه مالیات فروش در خرده‌فروشی بنزین و نفت گاز توسط شرکت‌های غیردولتی دارای مجوز از وزارت نفت، عبارت است از مابه‌التفاوت قیمت خرید محصولات فوق از شرکت‌های پالایش (با احتساب مالیات موضوع بند «الف» این ماده)، با قیمت عرضه آنها به مصرف‌کننده. مابه‌التفاوت مزبور به‌عنوان درآمد ناشی از ارائه خدمات توسط جایگاه‌های عرضه بنزین و نفت گاز تلقی شده و با نرخ مذکور در ماده (7) این قانون مشمول مالیات می‌گردد. مالیات پرداختی بابت خرید بنزین و نفت گاز به‌عنوان اعتبار مالیاتی برای جایگاه‌داران منظور نمی‌شود.

تبصره 3- مالیات پرداختی مؤدیان بابت کالاهای موضوع این بند، در صورتی که به‌عنوان مواد اولیه اصلی توسط واحدهای تولیدی به‌کار برده شود، به‌عنوان اعتبار مالیاتی آن واحدها قابل پذیرش خواهد بود. همچنین مالیات پرداختی توسط واردکنندگان و توزیع‌کنندگان کالاهای مزبور به‌عنوان اعتبار مالیاتی آنان منظور می‌گردد.

تبصره 4- مالیات که شرکت ملی نفت ایران برای خرید نهاده‌های موردنیاز جهت طرح‌های تملک‌داری‌های سرمایه‌ای پرداخت می‌کند، قابل استرداد یا تهاتر نمی‌باشد. شرکت یادشده مجاز است مبالغ مزبور را به‌عنوان بخشی از بهای تمام شده دارایی‌های فوق‌الذکر منظور نماید. سایر مالیات‌ها که شرکت مزبور برای مصارفی غیر از تملک‌داری‌های سرمایه‌ای پرداخت می‌کند، با رعایت مقررات، به‌عنوان اعتبار مالیاتی آن شرکت منظور می‌گردد. اعتبار یادشده با تأیید سازمان قابل تهاتر با بدهی مالیاتی آن شرکت یا سایر شرکت‌های تابعه وزارت نفت خواهد بود.

ب - طلا و پلاتین

1- اصل طلا و پلاتین به کار رفته در مصنوعات ساخته شده از فلزات مزبور، معاف از مالیات می‌باشد.

2- اجرت ساخت، حق‌عمل و سود فروشنده کالاهای موضوع این بند مشمول مالیات با نرخ نه درصد (9%) می‌باشد.

3- پس از راه اندازی سامانه مؤدیان، معافیت موضوع جزء (1) بند «ب» فقط به مؤدیان عضو سامانه که عملیات خرید و فروش خود را در سامانه مزبور ثبت می‌کنند، تعلق خواهد گرفت. درج ارزش اصل طلا، اجرت ساخت، حق‌عمل و سود فروشنده به تفکیک در صورت‌حساب شرط برخورداری از حکم معافیت اصل طلاست.

4- تا قبل از راه‌اندازی سامانه مؤدیان، شرط برخورداری از معافیت موضوع جزء (1) بند «ب» این ماده استفاده از پایانه فروشگاهی مورد تأیید سازمان می‌باشد. اتحادیه‌های ذی‌ربط و اتاق اصناف ایران موظفند پروانه فعالیت واحدهای موضوع این ماده در کل زنجیره مربوط را که بدون استفاده از پایانه فروشگاهی اقدام به فروش کالا یا خدمت می‌کنند، باطل نمایند. نیروی انتظامی موظف است از ادامه فعالیت واحدهای فاقد پروانه جلوگیری نماید.

پ- نوشابه‌های قندی گازدار و بدون گاز و سایر کالاهای آسیب‌رسان به سلامت

نوشابه‌های قندی گازدار و بدون گاز و سایر کالاهای آسیب‌رسان به سلامت (به‌استثنای کالاهای موضوع بند «ت» این ماده) تولید داخل مشمول مالیات با نرخ شانزده درصد (16%) و واردات آن‌ها مشمول مالیات با نرخ سی و شش درصد (36%) می‌باشند. فهرست کالاهای موضوع این بند و واحدهای تولیدکننده آنها حداکثر دو ماه پس از ابلاغ این قانون به پیشنهاد وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی پیشنهاد و حداکثر یک ماه بعد از آن توسط کارگروهی مرکب از نمایندگان تام‌الاختیار وزارتخانه مزبور، وزارت صنعت، معدن و تجارت و وزارت امور اقتصادی و دارایی تصویب می‌شود. تغییرات فهرست موردنظر تا انتهای دی‌ماه هر سال (برای اجرا در سال بعد) به‌ترتیب فوق تصویب و توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی برای اجرا اعلام می‌گردد. در صورت عدم تصویب فهرست مزبور در مهلت مقرر، فهرست پیشنهادی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی پس از تأیید شورای عالی سلامت و امنیت غذایی، ملاک عمل است.

ت- انواع سیگار و محصولات دخانی

انواع سیگار و محصولات دخانی به‌شرح زیر مشمول مالیات می‌شوند:

- 1- سیگار، توتون پیپ و تنباکوی تولید داخلی، بیست و پنج درصد (25%)؛
- 2- سیگار، توتون پیپ و تنباکوی تولید داخل با نشان بین‌المللی که فهرست آن هر سال توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت تهیه و با تصویب هیأت وزیران ابلاغ می‌شود، چهل درصد (40%)؛
- 3- سیگار، توتون پیپ و تنباکوی وارداتی، شصت و پنج درصد (65%)؛
- 4- توتون خام وارداتی ده درصد (10%)؛
- 5- توتون فرآوری شده وارداتی (خرمن توتون) سی و پنج درصد (35%)؛

تبصره 1- نرخهای تعیین‌شده از سال دوم اجرای قانون هر سال پنج‌درصد (5%) افزایش می‌یابد تا زمانی که نرخ مذکور برای انواع سیگار و محصولات دخانی، توتون پیپ و تنباکوی تولید داخل به شصت درصد (60%)، برای تولیدات داخل با نشان بین‌المللی به نودوپنج‌درصد (95%)، و برای انواع سیگار و محصولات دخانی، توتون پیپ، تنباکوی وارداتی به صدوبیست‌وپنج‌درصد (125%) برسد.

تبصره 2- تولیدکنندگان سیگار و محصولات دخانی مکلفند از زمان لازم‌الاجرا شدن این قانون، قیمت و تاریخ تولید را بر روی پاکت بسته‌بندی محصولات دخانی درج نمایند. در صورت تخلف از حکم این تبصره، اعتبار مالیاتی مربوط، پذیرفته نمی‌شود و مشمول مالیات فروش به نرخهای مذکور می‌باشد.

فصل هفتم - مالیات‌ها و عوارض خاص

عوارض سبز

ماده 28- واحدهای آلاینده که به تشخیص سازمان حفاظت محیط‌زیست، حدود مجاز و استانداردهای زیست‌محیطی را رعایت نمی‌کنند، در صورتی که در مهلت زمانی که توسط سازمان مزبور برای آنها تعیین می‌شود، نسبت به رفع آلاینده‌گی خود اقدام ننمایند، براساس معیارهایی نظیر شدت، مدت، نوع و مکان آلاینده‌گی با نرخهای نیم‌درصد (0/5%)، یک‌درصد (1%) و یک‌ونیم‌درصد (1/5%)، به‌مأخذ فروش کالا یا خدمات، مشمول عوارض سبز می‌شوند. این حکم در مورد کلیه واحدهای آلاینده، اعم از واحدهای معاف و غیرمعاف، صادراتی و واحدهای مستقر در مناطق آزاد تجاری- صنعتی و مناطق

ویژه اقتصادی جاری است. معیارهایی که در تعیین سطح آلایندگی واحدها، مبنای عمل سازمان محیط زیست قرار می‌گیرد، حداکثر سه‌ماه پس از لازم‌الاجراء شدن این قانون، توسط کارگروهی متشکل از سازمان حفاظت محیط‌زیست و وزارتخانه‌های بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، صنعت، معدن و تجارت، کشور و امور اقتصادی و دارایی (سازمان) تهیه می‌شود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد. میزان فروش واحدهای موضوع این ماده براساس سامانه مؤدیان یا اظهارنامه‌ای که به‌همین منظور به سازمان ارائه می‌شود، تعیین می‌گردد.

تبصره 1- در صورتی که واحدهای موضوع این ماده، دارای خطوط تولیدی مجزا با محصول مستقل از هم باشند عوارض سبز صرفاً از خطوط آلاینده دریافت می‌شود.

تبصره 2- در صورتی که واحدهای موضوع این ماده، مبادرت به تولید کارمزدی نمایند، درآمد ناشی از تولید کارمزدی، با پنج برابر نرخهای مذکور در صدر این ماده مشمول عوارض سبز می‌شود. درآمد خدمات تولید کارمزدی شرکتی که در زنجیره تولید بنزین و سوخت هواپیما، نفت سفید، نفت کوره، نفت گاز، گاز طبیعی و برق فعالیت می‌کنند، از شمول حکم این تبصره مستثنی است.

تبصره 3- سازمان حفاظت محیط‌زیست مکلف است حداکثر ظرف مدت شش‌ماه پس از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قانون، پایگاه اطلاعاتی واحدهای آلاینده را ایجاد و امکان دسترسی برخط (آنلاین) سازمان به سامانه مزبور را فراهم کند. سازمان محیط‌زیست موظف است نام واحدهای آلاینده و سطح آلایندگی آن‌ها را در پایگاه مزبور درج نموده و آن را مستمراً به‌روزرسانی کند.

تبصره 4- در صورتی که سازمان حفاظت محیط‌زیست نام واحدی را در پایگاه واحدهای آلاینده درج نماید یا سطح آلایندگی آن واحد را در پایگاه مزبور افزایش دهد، واحد موردنظر از ابتدای دوره مالیاتی بعد، حسب مورد، مشمول عوارض سبز می‌شود، یا نرخ عوارض مزبور برای آن واحد افزایش می‌یابد.

تبصره 5- در صورتی که سازمان حفاظت محیط‌زیست نام واحدی را از پایگاه واحدهای آلاینده حذف نماید، یا سطح آلایندگی آن واحد را در پایگاه مزبور کاهش دهد، واحد موردنظر از ابتدای همان دوره، حسب مورد، از پرداخت عوارض سبز معاف می‌شود، یا نرخ عوارض مزبور برای آن واحد کاهش می‌یابد.

تبصره 6- سازمان حفاظت محیط‌زیست موظف است حداکثر ظرف مدت یک‌ماه از تاریخ درخواست واحد آلاینده، در خصوص رفع یا کاهش آلایندگی آن واحد اعلام نظر نموده، و هرگونه تغییر در وضعیت واحد موردنظر را در پایگاه اطلاعاتی واحدهای آلاینده منعکس نماید. در صورت عدم اعلام نظر سازمان محیط‌زیست در مهلت مقرر، واحد مزبور به صورت خودکار از فهرست واحدهای آلاینده خارج می‌شود.

تبصره 7- سرمایه‌گذاری‌هایی که به‌منظور رفع یا کاهش آلایندگی واحدهای آلاینده انجام می‌شود، در صورت تأیید رفع یا کاهش آلایندگی توسط سازمان حفاظت محیط‌زیست، در سال اول یا سالهای بعد، از بدهی عوارض آن واحدها کسر می‌شود و در صورتی که به‌رفع یا کاهش آلایندگی منجر نشود، به‌عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی پذیرفته می‌گردد.

تبصره 8- در صورتی که پالایشگاهها و نیروگاههایی که سوخت اصلی آن‌ها نفت کوره و نفت‌گاز نیست، در مقاطع خاصی از سال با درخواست دولت، مجبور به استفاده از سوختهای مزبور شوند، سازمان حفاظت محیط‌زیست موظف است این موضوع را در احتساب سطح و مدت آلایندگی آن واحدها لحاظ نماید.

تبصره 9- اعلام سازمان حفاظت محیط‌زیست صرفاً برای دوره‌های بعد از ثبت در سامانه ملاک اعتبار است و سازمان مذکور مجاز به اظهار نظر نسبت به رفع و یا آلایندگی واحدهای تولیدی برای دوره‌های ثبت شده در سامانه تحت عنوان اصلاح و تصحیح اشتباه نمی‌باشد.

تبصره 10- مؤدیان موضوع این ماده مکلفند اظهارنامه هر دوره را مطابق فرمی که سازمان تعیین می‌نماید حداکثر تا پایان ماه پس از انقضای دوره، تسلیم و عوارض را ظرف مهلت مزبور به حساب تعیین شده واریز نمایند. عدم تسلیم اظهارنامه در مهلت‌های مقرر موجب تعلق جریمه غیرقابل بخشودگی به میزان ده درصد (10%) عوارض

موضوع این ماده می‌شود و در صورت تأخیر در پرداخت عوارض مشمول جریمه موضوع ماده (37) این قانون می‌گردد. واحدهای عضو سامانه مؤدیان ملزم به ارائه اظهارنامه موضوع این تبصره نیستند و سازمان به استناد فروش ابرازی آنها در سامانه مؤدیان، عوارض آلاینده‌گی را وصول می‌کند.

مالیات شماره‌گذاری وسائط نقلیه

ماده 29- شماره‌گذاری انواع خودروهای سبک، سنگین و موتورسیکلت، براساس رتبه انرژی آنها، که به‌تأیید سازمان ملی استاندارد ایران رسیده است، طبق نرخهای مندرج در جدول زیر مشمول مالیات سبز می‌شود. مأخذ مالیات موضوع این ماده، قیمت فروش کارخانه در مورد تولیدات داخلی و مجموع ارزش گمرکی و حقوق ورودی برای خودروهای وارداتی است.

(ارقام جدول ذیل به درصد می‌باشد)

موتورسیکلت		خودروهای سنگین		وانت تک‌کابین، خودروی سواری با شماره‌گذاری عمومی		سواری و وانت دوکابین		شرح
وارداتی	تولید داخلی	وارداتی	تولید داخلی	وارداتی	تولید داخلی	وارداتی	تولید داخلی	رتبه انرژی
0	0	0	0	0	0	0	0	A
0	0	0	0	0	0	0	0	B
0/5	0/25	0	0	0/4	0/2	1	0/5	C
1/5	0/5	0/2	0/1	0/8	0/4	3	1	D
2/5	1	0/4	0/2	1/6	0/8	5	2	E
3/5	1/5	0/6	0/4	2/4	1/2	7	3	F
5	2/5	0/8	0/6	3	1/5	9	5	G

تبصره 1- مأخذ مالیات موضوع این ماده برای انواع خودروهای سبک، سنگین و موتورسیکلت‌های تولید داخلی یا وارداتی تا پایان دی‌ماه، توسط سازمان تعیین و برای اجراء در سال بعد اعلام می‌شود. مأخذ مزبور برای وسائط نقلیه‌ای که جدیداً تولید یا وارد می‌شوند، بلافاصله پس از تولید یا واردات توسط سازمان تعیین و اعلام می‌شود.

تبصره 2- خودروهای سبک، سنگین و موتورسیکلت‌های برقی و تمام هیبرید پلاگین به تشخیص وزارت صنعت، معدن و تجارت مشمول مالیات موضوع این ماده نمی‌باشد.

تبصره 3- وزارت صنعت، معدن و تجارت مکلف است ظرف سه‌ماه از تاریخ ابلاغ این قانون، با همکاری سازمان حفاظت محیط‌زیست و سازمان ملی استاندارد ایران، فهرست کلیه خودروها و موتورسیکلت‌های تولید داخلی و وارداتی را با توجه به رتبه انرژی، که در برچسب انرژی آنها درج شده است، به‌صورت برخط به سازمان اعلام و برای اطلاع عموم، منتشر کند.

تبصره 4- در صورتی که خودروها و موتورسیکلت‌های موضوع این ماده فاقد برچسب انرژی مورد تأیید سازمان ملی استاندارد ایران باشند، مصداق وسائط نقلیه ردیف (G) تلقی می‌شوند.

تبصره 5- اشخاص حقوقی واردکننده و تولیدکنندگان انواع وسائط نقلیه مشمول موضوع این ماده مکلفند اظهارنامه مربوط به مالیات شماره‌گذاری و همچنین مشخصات دقیق وسائط نقلیه فروخته‌شده همراه را حداکثر تا پانزدهم ماه بعد به‌نحوی که سازمان اعلام می‌کند، به سازمان تسلیم و مالیات متعلقه را پرداخت کنند. عدم پرداخت مذکور در مهلت مقرر، موجب جریمه غیرقابل بخشودگی به میزان ده‌درصد (10%) مالیات موضوع این ماده و در صورت

تأخیر در پرداخت آن، مشمول جریمه‌های موضوع ماده (37) این قانون می‌شود.

تبصره 6- اشخاص حقیقی واردکننده خودرو و موتورسیکلت مکلفند قبل از شماره‌گذاری، با مراجعه به ادارات امور مالیاتی ذی‌ربط، مالیات متعلقه را به ترتیبی که سازمان تعیین می‌نماید پرداخت کنند. شماره‌گذاری وسائط نقلیه متعلق به دولت و نیروهای نظامی و انتظامی نیز مشمول این ماده می‌باشد.

تبصره 7- نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران (معاونت راهنمایی و رانندگی) مکلف است قبل از شماره‌گذاری وسائط نقلیه واردشده توسط اشخاص حقیقی، گواهی پرداخت مالیات را کنترل و از شماره‌گذاری وسائط نقلیه‌ای که مالیات آنها پرداخت نشده است، خودداری کند.

تبصره 8- احکام موضوع مواد (210 تا 216 و 218 و 219) قانون مالیاتهای مستقیم در خصوص مالیات موضوع مواد (28، 29 و 31) این فصل جاری می‌باشد.

عوارض سالانه آلاینده‌گی وسائط نقلیه

ماده 30- کلیه خودروهای سبک، سنگین و موتورسیکلت‌ها به شرح ذیل مشمول عوارض سالانه آلاینده‌گی می‌باشند:

الف- مأخذ محاسبه عوارض سالانه آلاینده‌گی وسائط نقلیه، مأخذ مذکور در ماده (29) این قانون می‌باشد. در مورد خودروهایی که تولید یا واردات آنها متوقف می‌شود، مأخذ محاسبه توسط سازمان و متناسب با آخرین سال تولید یا واردات تعیین می‌شود.

ب- نرخ عوارض سالانه آلاینده‌گی وسائط نقلیه تا ده سال بعد از سال تولید، معادل یک‌دهم نرخهای مندرج در جدول ماده (29) این قانون است. پس از سال دهم، هر سال به میزان ده درصد (10%) به نرخ پایه عوارض آلاینده‌گی وسائط نقلیه مذکور اضافه می‌شود تا حداکثر به دو برابر نرخ پایه افزایش یابد. وسائط نقلیه‌ای که نرخ عوارض آنها در جدول ذیل ماده (29) صفر می‌باشد، تا سپری شدن پنج سال از سال تولید، از پرداخت عوارض سالانه آلاینده‌گی معاف می‌باشند و پس از آن، وسائط نقلیه سنگین با نرخ معادل یک‌دهم نرخهای مندرج در ردیف (D) جدول ماده (29) و سایر وسائط نقلیه با نرخ معادل یک‌دهم نرخهای مندرج در ردیف (C) جدول مذکور مشمول عوارض سالانه آلاینده‌گی می‌باشند.

تبصره 1- عوارض موضوع این ماده باید به حساب متمرکز وزارت کشور (سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور) واریز شود.

تبصره 2- پرداخت عوارض سالانه آلاینده‌گی موضوع این ماده برعهده مالک است. مالکان وسائط نقلیه مکلفند عوارض سالانه آلاینده‌گی هر سال را تا پایان همان سال پرداخت کنند.

تبصره 3- وسائط نقلیه‌ای که گواهی اسقاط دارند، در سال اسقاط، مشمول عوارض موضوع این ماده نمی‌شوند.

تبصره 4- کلیه وسائط نقلیه اعم از این که قبل یا بعد از لازم‌الاجراء شدن این قانون شماره‌گذاری شده باشند، مشمول عوارض موضوع این ماده می‌شوند.

تبصره 5- تنظیم سند وسائط نقلیه توسط دفاتر اسناد رسمی و یا تعویض پلاک توسط نیروی انتظامی، منوط به تسویه عوارض مربوط به وسائط نقلیه مورد معامله و سایر وسائط نقلیه متعلق به انتقال‌دهنده و انتقال‌گیرنده می‌باشد. وزارت کشور (سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌ها) مکلف است با ایجاد سامانه الکترونیک متمرکز عوارض سالانه آلاینده‌گی وسائط نقلیه، امکان پرداخت و صدور الکترونیکی مفاصاحساب عوارض آلاینده‌گی وسائط نقلیه را برای مالکان و استعمال برخط میزان عوارض پرداخت‌نشده مربوط به وسائط نقلیه را برای نیروی انتظامی و دفاتر اسناد رسمی فراهم کند.

تبصره 6- پرداخت عوارض آلاینده‌گی هر سال، حداکثر تا پایان همان سال، موجب برخورداری از تخفیف به میزان بیست درصد (20%) است.

تبصره 7- پرداخت عوارض پس از موعد مقرر مشمول جریمه غیرقابل بخشودگی معادل ده درصد (10%) عوارض سالانه آلاینده‌گی است و در صورت تأخیر بیش از یک ماه، علاوه بر جریمه مذکور مشمول جریمه‌ای معادل دودرصد (2%) عوارض سالانه آلاینده‌گی به ازای هر ماه نسبت به مدت تأخیر می‌شود.

تبصره 8- در صورتی که مالک یا مالکان خودروهای سبک، سنگین و موتور سیکلت از پرداخت عوارض موضوع این ماده به مدت پنج سال از سال مالکیت، خودداری کنند و یا مبلغ عوارض و جریمه پرداخت نشده از پنج درصد (5%) نصاب معاملات کوچک، بیشتر شود، نیروی انتظامی موظف است براساس فهرست اعلامی وزارت کشور (سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌ها) نسبت به توقیف وسائط نقلیه مزبور تا پرداخت بدهی اقدام کند.

تبصره 9- نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران و شهرداری‌ها مکلفند امکان دسترسی برخط به پایگاه اطلاعات وسائط نقلیه خود را برای وزارت کشور (سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌ها) فراهم کنند.

تبصره 10- وزارت کشور (سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌ها) موظف است نسبت به اطلاع‌رسانی در خصوص وظایف و تکالیف مالکان وسائط نقلیه به طرق مقتضی از جمله از طریق ارسال پیامک اقدام کند.

تبصره 11- آیین‌نامه اجرائی این ماده ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این قانون با پیشنهاد وزارت کشور (سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌ها) به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

مالیات نقل و انتقال وسائط نقلیه

ماده 31- نقل و انتقال انواع خودرو و موتورسیکلت، به استثناء ماشینهای راهسازی، کارگاهی، معدنی، کشاورزی و شناورها، مشمول مالیات نقل و انتقال به شرح ذیل می‌باشد: تولید داخل به میزان یک درصد (1%) و وارداتی دو درصد (2%) به مأخذ مذکور در ماده (29) این قانون برای سال تولید. مأخذ محاسبه مالیات موضوع این ماده تا شش سال پس از سال تولید، سالانه ده درصد (10%) کاهش می‌یابد و برای سالهای ششم به بعد، چهل درصد (40%) مأخذ یاد شده می‌باشد.

تبصره 1- تنظیم سند وسائط نقلیه توسط دفاتر اسناد رسمی و یا تعویض پلاک توسط نیروی انتظامی، منوط به پرداخت مالیات نقل و انتقال موضوع این ماده و به ترتیبی است که سازمان مقرر می‌کند. مراجع مزبور در صورت تخلف از این حکم، ملزم به پرداخت دوبرابر مالیات پرداخت نشده می‌باشند.

تبصره 2- اولین انتقال خودرو از کارخانجات سازنده و یا مونتاژکننده داخلی و یا واردکنندگان (نمایندگی‌های رسمی شرکتهای خارجی) به خریداران و همچنین هرگونه انتقال به صورت صلح و هبه به نفع دولت مشمول پرداخت مالیات نقل و انتقال موضوع این ماده نمی‌شود.

مالیات خروج از کشور

ماده 32- سازمان مکلف است بابت خروج هر مسافر ایرانی از مرزهای هوایی، دریایی و زمینی اعم از مرزهای سرزمین اصلی و مناطق آزاد تجاری- صنعتی و جوهی را به عنوان مالیات از مسافران دریافت و به حساب درآمد عمومی نزد خزانه‌داری کل کشور واریز کند. میزان مالیات مذکور در قوانین بودجه سنواتی پیش‌بینی می‌شود.

تبصره 1- دارندگان گذرنامه‌های سیاسی و خدمت، خدمه وسایل نقلیه عمومی زمینی و دریایی و خطوط پروازی، دانشجویان شاغل به تحصیل در خارج از کشور (دارندگان اجازه خروج دانشجویی)، بیماران که با مجوز شورای پزشکی جهت درمان به خارج از کشور اعزام می‌شوند، دارندگان پروانه گذر مرزی و مرزنشینان، جانبازان انقلاب اسلامی که برای معالجه به کشورهای دیگر اعزام می‌شوند، زائران ایرانی که در ایام اربعین حسینی (ع) به مقصد عراق از کشور خارج می‌شوند و ایرانیان مقیم خارج از کشور که دارای کارنامه شغلی از وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی هستند از پرداخت مالیات موضوع این ماده، مستثنی می‌باشند.

تبصره 2- نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران موظف است رسید پرداخت مالیات خروج از کشور مسافران ایرانی که عازم خارج از کشور هستند را به روشی که سازمان تعیین می‌کند کنترل و از خروج مسافرانی که مالیات مزبور را پرداخت نکرده‌اند، جلوگیری کند.

ماده 33- مالیات و عوارض موضوع این فصل به عنوان اعتبار مالیاتی محسوب نمی‌شود. مالیات و عوارض

موضوع مواد (29) و (31) این قانون به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی پذیرفته می شود.

ماده 34- احکام فصل سوم باب پنجم قانون مالیات های مستقیم، در رابطه با مالیات و عوارض موضوع این فصل و فصل ششم نیز جاری است.

ماده 35- سازمان موظف است امکان اظهار و پرداخت مالیات موضوع این دو فصل را از طریق سامانه مؤدیان برای اشخاص موضوع این فصل که طبق تعریف مذکور در بند «ج» ماده (1) این قانون مؤدی محسوب می شوند، فراهم کند.

فصل هشتم - جریمه ها

ماده 36- مؤدیان در صورت تخلف از مقررات این قانون در موارد ذیل علاوه بر پرداخت مالیات، مشمول جریمه هایی به شرح زیر می باشند:

الف - عدم تسلیم اظهارنامه در هر دوره برای مؤدیانی که از عضویت در سامانه مؤدیان امتناع کرده اند: ده میلیون (10.000.000) ریال یا دو برابر مالیات پرداخت نشده (به تشخیص سازمان)، هر کدام بیشتر باشد. این جریمه علاوه بر جریمه مذکور در بند «ب» ماده (22) قانون پایانه های فروشگاهی و سامانه مؤدیان است که مؤدی به دلیل عدم ثبت نام در سامانه مؤدیان باید بپردازد.

ب - کتمان معامله، بیش اظهاری یا کم اظهاری، ثبت معامله خود به نام غیر یا معامله غیر به نام خود، استناد به اسناد صوری و هر عمل دیگری که به کم اظهاری مالیات یا استرداد غیر واقعی منجر شود: دو برابر مالیات پرداخت نشده، و در صورت تکرار تخلف قبل از دو سال، سه برابر مالیات پرداخت نشده.

ج - دریافت مالیات توسط اشخاص غیر مجاز: سه برابر مالیات دریافتی.

ماده 37- تأخیر در پرداخت مالیات های موضوع این قانون در مواعد مقرر، موجب تعلق جریمه ای به میزان دودرصد (2%) در ماه، نسبت به مالیات پرداخت نشده و مدت تأخیر از زمان ابلاغ یا قطعی شدن است.

فصل نهم - تخصیص، انتقال و توزیع مالیات

ماده 38- مالیات موضوع مواد (7)، (27) و (29) و جریمه های مربوط به آنها پس از کسر کسورات قانونی، به ترتیب زیر توزیع می شود:

1. بیست و هفت صدم (27/0%) واحد درصد از مالیات موضوع ماده (7) این قانون را برای توسعه ورزش همگانی، ورزش روستایی و عشایری، ورزش بانوان، ورزش معلولان و جانبازان، ورزش قهرمانی، امور جوانان و توسعه زیرساخت های ورزش اختصاص دهد. این مبلغ در ردیف های مربوط به وزارت ورزش و جوانان در بودجه سنواتی پیش بینی می شود و پس از مبادله موافقتنامه در اختیار این وزارتخانه قرار می گیرد. پرداخت هرگونه وجهی از محل منابع موضوع این قانون به هر شکل و به هر نحو به ورزش حرفه ای ممنوع و در حکم تصرف غیرقانونی در وجوه و اموال دولتی است.
2. یک واحد درصد (1%) از مالیات وصولی ماده (7) و بند «ب» ماده (27) این قانون به عنوان مالیات سلامت به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اختصاص یابد.
3. باقیمانده، به نسبت مساوی به عنوان سهم درآمد عمومی و سهم شهرداری ها و دهیاری ها به ترتیب، به حساب درآمد عمومی و حساب تمرکز وجوه وزارت کشور (سازمان شهرداری ها و دهیاری های کشور) و حساب تمرکز وجوه اداره کل امور مالیاتی استان واریز می شود.

ماده 39- سهم شهرداری ها و دهیاری ها، براساس ترتیبات ذیل به حساب تمرکز وجوه وزارت کشور (سازمان شهرداری ها و دهیاری های کشور) و حساب تمرکز وجوه اداره کل امور مالیاتی استان ذی ربط نزد خزانه داری کل

کشور برای توزیع بین شهرداری‌ها و دهیاری‌ها واریز می‌شود:

الف- وجوه مربوط به ماده (7) و بندهای «ب» و «پ» ماده (27) به حساب تمرکز وجوه اداره کل امور مالیاتی استان واریز و به نسبت هفتاد درصد (70%) شهرها و سی درصد (30%) روستاها و مناطق عشایری و براساس شاخص جمعیت به حساب شهرداری‌ها، دهیاری‌ها و فرمانداری‌ها (سهم روستاهای فاقد دهیاری و مناطق عشایری) توزیع می‌شود.

ب- وجوه مربوط به بندهای «الف» و «ت» ماده (27) و ماده (29) به حساب تمرکز وجوه وزارت کشور (سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌ها) واریز و به نسبت دوازده درصد (12%) سهم کلانشهرها، پنجاه و سه درصد (53%) سایر شهرها و سی و پنج درصد (35%) روستاها و مناطق عشایری براساس شاخصهایی نظیر جمعیت که به موجب دستورالعملی که توسط سازمان و وزارت کشور ابلاغ می‌شود، محاسبه و بین تمام شهرداری‌ها و دهیاری‌ها و روستاها و مناطق عشایری توزیع می‌شود.

تبصره 1- سهم روستاهای فاقد دهیاری و مناطق عشایری به حساب فرمانداری شهرستان مربوطه واریز می‌شود تا با مشارکت بنیاد مسکن انقلاب اسلامی و سایر دستگاههای اجرایی مربوطه صرف امور عمرانی و آبادانی همان روستا شود.
تبصره 2- در راستای اجرای احکام این ماده شهرهای جدید تازه تأسیس فاقد شهرداری از نظر موضوع این ماده حسب مورد شهرداری تلقی می‌شوند.

تبصره 3- دو درصد (2%) از سهم شهرداری‌ها و دهیاری‌ها از محل مالیات ارزش افزوده موضوع ماده (7) و بندهای «ب»، «پ» و «ت» ماده (27) این قانون قبل از توزیع استانی برای تأمین منابع مالی مورد نیاز ایجاد زیر ساخت‌های مربوط به مدیریت پسماند و فاضلاب شهرکهای صنعتی، کمربند سبز در محوطه داخل و اطراف شهرکها و نواحی صنعتی براساس ضرایب و دستورالعملی که وزارت صنعت، معدن و تجارت تعیین و سازمان اعلام می‌کند بین شهرکها و نواحی مربوطه توزیع می‌شود.

تبصره 4- بیست درصد (20%) از سهم شهرداری‌ها و دهیاری‌ها از محل مالیات ارزش افزوده دریافتی از شرکتهای دانش‌بنیان مستقر در پارکهای علم و فناوری که بابت فروش کالاهای دانش‌بنیان به سازمان امور مالیاتی پرداخت کرده‌اند، به منظور ایجاد و توسعه و نگهداری زیرساخت‌ها و فضاهای عمومی، آموزشی، پژوهشی و فناوری و مدیریت شهری به پارک علم و فناوری همان استان اختصاص می‌یابد. آیین‌نامه اجرایی این تبصره باید ظرف مدت شش ماه پس از ابلاغ قانون به پیشنهاد معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری، وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و امور اقتصادی و دارایی به تصویب هیأت وزیران برسد.

تبصره 5- محل اخذ مالیات ارزش افزوده واحدهای تولیدی محل استقرار آنها می‌باشد.

تبصره 6- هرگونه برداشت از حساب تمرکز وجوه به‌جز پرداخت به شهرداری‌ها و دهیاری‌ها و اشخاص مذکور در این ماده ممنوع می‌باشد.

تبصره 7- سهم شهرداری‌ها و دهیاری‌ها از مالیات و جرایم وصولی موضوع این ماده نیاز به طی مراحل تخصیص ندارد و سازمان امور مالیاتی و سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور مکلفند وجوه مذکور را حداکثر تا پانزدهم ماه بعد با تخصیص صد درصد (100%) به حساب شهرداری‌ها و دهیاری‌ها واریز کنند.

تبصره 8- کلیه منابعی که در راستای اجرای این قانون به دهیاری‌ها اختصاص می‌یابد، با نظارت و تأیید بنیاد مسکن انقلاب اسلامی و تنظیم موافقتنامه میان بنیاد مزبور و دهیاری‌ها قابل هزینه است.

تبصره 9- کارگروهی مرکب از وزارت کشور، سازمان امور مالیاتی و یک ناظر از مجلس شورای اسلامی برای نظارت بر حسن اجرای این ماده تشکیل و گزارش عملکرد این ماده همه‌ساله توسط سازمان امور مالیاتی و وزارت کشور به کمیسیون اقتصادی مجلس ارائه می‌شود.

ماده 40- عوارض و جرایم آلاینده‌گی موضوع ماده (28) این قانون پس از واریز به حساب تمرکز وجوه اداره کل امور مالیاتی برای هر شهرستان به نسبت جمعیت و میزان اثرپذیری از واحد آلاینده بین شهرداری‌ها، دهیاری‌ها و

فرمانداری‌ها (سهم روستاهای فاقد دهیاری و مناطق عشایری) همان شهرستان توزیع می‌شود. در صورتی که آلودگی واحدهای بزرگ تولیدی (پنجاه نفر و بیشتر) به بیش از یک شهرستان در یک استان سرایت کند، عوارض آلودگی براساس سیاست‌های اعلامی سازمان برنامه و بودجه کشور به نسبت اثرپذیری و فاصله از واحد آلاینده، در کمیته‌ای مرکب از رئیس سازمان برنامه و بودجه استان و فرمانداران شهرستانهای ذی‌ربط، مدیرکل محیط زیست و مدیرکل امور مالیاتی استان بین شهرستانهای متأثر توزیع می‌شود.

تبصره 1- در صورتی که شهرستانهای متأثر از آلودگی در دو یا چند استان واقع شده باشند، اعضای کمیته توزیع‌کننده عوارض آلودگی واحدهای بزرگ (پنجاه نفر و بیشتر) متشکل از نماینده سازمان برنامه و بودجه کشور، رؤسای سازمان‌های برنامه و بودجه استانهای ذی‌ربط، نماینده سازمان حفاظت محیط زیست و نماینده ادارات کل امور مالیاتی استانهای مربوطه براساس سیاست‌های اعلامی سازمان برنامه و بودجه کشور اقدام به توزیع عوارض آلودگی می‌کنند.

تبصره 2- بیست درصد (20%) از منابع موضوع این ماده در اختیار کمیته برنامه‌ریزی هر شهرستان قرار می‌گیرد تا با همکاری صندوق ملی محیط زیست، در قالب تسهیلات به واحدهای آلاینده برای رفع منشأ آلودگی و کاهش اثرات آن پرداخت شود.

ماده 41- مالکان و سائط نقلیه مکلفند عوارض و جرائم موضوع ماده (30) این قانون را به حساب تمرکز وجوه وزارت کشور (سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور) واریز کنند. وزارت کشور (سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور) موظف است عوارض وصولی هر ماه را حداکثر تا پانزدهم ماه بعد، متناسب با جمعیت هر شهر و روستا، مستقیماً به حساب شهرداری یا دهیاری مربوط واریز کند.

ماده 42- تا سقف یک و شش دهم درصد (1/6%) از درآمدهای وصولی مالیات موضوع این قانون به استثنای عوارض موضوع ماده (30) این قانون، براساس محاسبات زیر به عنوان پاداش عملکرد به حساب سازمان واریز می‌شود:

= ضریب پاداش عملکرد سازمان

درصد کاهش در میانگین زمانی استرداد + درصد افزایش در کوشش مالیاتی + درصد پیشرفت در استقرار سامانه و سیستمی کردن فرآیندها

ضریب فوق به تفکیک هر سه مؤلفه توسط کمیته‌ای متشکل از وزیر امور اقتصادی و دارایی، رئیس سازمان امور مالیاتی، وزیر کشور و نماینده کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی به عنوان عضو ناظر بر اساس اطلاعات مستخرج از سامانه مؤدیان در بهمن‌ماه هر سال برای اجراء در سال بعد محاسبه می‌شود و به هیأت وزیران و کمیسیون‌های برنامه و بودجه و محاسبات و اقتصادی مجلس شورای اسلامی گزارش می‌شود. وزیر امور اقتصادی و دارایی در این کمیته مسؤولیت تشکیل جلسات و اداره آن را برعهده دارد. وزن مؤلفه‌های مذکور در محاسبه ضریب پاداش عملکرد سازمان یکسان است و جمع آنها نمی‌تواند بیشتر از صد درصد (100%) شود.

سازمان موظف است از این پاداش برای تأمین، تعمیر و بازسازی ساختمان و خرید تجهیزات، آموزش و تشویق کارکنان، حسابرسی مؤدیان، اطلاع‌رسانی و آموزش مؤدیان، تشویق و جایزه به مصرف‌کنندگان و سایر اشخاص که در امر ارائه اطلاعات مالیاتی و وصول مالیات فعالیت می‌کنند هزینه نماید. وجوه پرداختی به استناد این بند به عنوان پاداش وصولی از شمول مالیات مستثنی است. سازمان موظف است تا انتهای اردیبهشت هر سال گزارشی از نحوه هزینه‌کرد این مبلغ در سال قبل را تهیه و پس از تأیید وزیر امور اقتصادی و دارایی به هیأت وزیران و کمیسیون‌های برنامه و بودجه و محاسبات و اقتصادی مجلس شورای اسلامی ارائه کند.

تبصره - شاخص کوشش مالیاتی باید بر اساس نسبت درآمدهای وصولی سازمان به تولید ناخالص داخلی، میزان شکایات مؤدیان به هیأت‌های حل اختلاف مالیاتی نسبت به کل پرونده‌های مالیاتی و میزان شکایات واصله به دیوان عدالت اداری که منجر به صدور رأی به نفع مؤدیان شده است، محاسبه شود.

ماده 43- معادل دوازده در هزار ارزش گمرکی کالاها و وارداتی که حقوق ورودی آنها وصول می‌شود، توسط گمرک جمهوری اسلامی ایران به حساب تمرکز وجوه وزارت کشور (سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور) واریز می‌شود تا به نسبت سیزده درصد (13%) کلانشهرها، سی و پنج درصد (35%) دهیاری‌ها و پنجاه و دو درصد (52%) سایر شهرداری‌ها و بر اساس شاخصهایی که با پیشنهاد وزارت کشور به تصویب هیأت دولت خواهد رسید، صرف کمک و ایجاد درآمد پایدار برای شهرداری‌ها و دهیاری‌ها شود. وزارت کشور مکلف است وصولی هر ماه را تا پانزدهم ماه بعد براساس سهمهای تعیین شده به حساب شهرداری‌ها و دهیاری‌ها واریز کند و هرگونه برداشت از حساب تمرکز وجوه به جز پرداخت به شهرداری‌ها و دهیاری‌ها ممنوع می‌باشد.

ماده 44- یک واحد درصد (1%) مالیات موضوع ماده (7) و بند «ب» ماده (27) به‌عنوان «مالیات سلامت»، همزمان با دریافت توسط سازمان امور مالیاتی، به حساب خزانه‌داری کل کشور واریز می‌شود. خزانه مکلف است مبالغ دریافتی هر ماه را تا پانزدهم ماه بعد به حساب وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی واریز کند. عدم تخصیص مبلغ مذکور در حکم تصرف غیرمجاز در اموال عمومی است.

صد درصد (100%) منابع دریافتی موضوع این ماده از طریق ردیف یا ردیف‌هایی که برای این منظور در قوانین بودجه سنواتی پیش‌بینی می‌شود، به پیشگیری و پوشش کامل درمان افراد ساکن در روستاها و شهرهای دارای بیست هزار نفر جمعیت و پایین‌تر و جامعه عشایری (در چهارچوب نظام ارجاع)، اختصاص می‌یابد و پس از تحقق هدف مذکور نسبت به تکمیل و تأمین تجهیزات بیمارستانی و مراکز بهداشتی و درمانی با اولویت بیمارستان‌های مناطق توسعه‌نیافته، مصارف هیأت امنای ارزی و ارتقای سطح بیمه بیماران صعب‌العلاج و افراد تحت پوشش نهادهای حمایتی خارج از روستاها و شهرهای بالای بیست هزار نفر جمعیت اقدام می‌شود. هرگونه پرداخت هزینه‌های پرسنلی نظیر حقوق و مزایا، اضافه‌کار، کمکهای رفاهی، پاداش، فوق‌العاده‌های مأموریت، کارانه، بهره‌وری، مدیریت، نوبت‌کاری، دیون و مانند آن و هزینه‌های اداری نظیر اقلام مصرفی اداری و تأمین اثاثیه و منصوبات اداری از این محل ممنوع می‌باشد.

ماده 45- یک واحد درصد (1%) مالیات دریافتی سهم دولت موضوع ماده (7) این قانون، همزمان با دریافت توسط سازمان، به حساب خزانه‌داری کل کشور واریز می‌شود. خزانه مکلف است مبالغ دریافتی هر ماه را تا پانزدهم ماه بعد مطابق سهمهای مشخص شده در جدول پیوست به حساب دستگاههای مذکور واریز کند.

ماده 46- صد درصد (100%) سهم دولت از منابع موضوع بند «ت» ماده (27) این قانون از طریق ردیف‌هایی که در بودجه‌های سنواتی مشخص می‌شود در جهت کنترل، پیشگیری و کاهش مصرف دخانیات و درمان بیماری‌ها و عوارض ناشی از مصرف آن، آموزش و توسعه ورزش به خصوص ورزش همگانی در مدارس در اختیار وزارتخانه‌های بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، ورزش و جوانان و آموزش و پرورش و به نسبت چهل درصد (40%)، چهل درصد (40%) و بیست درصد (20%) قرار می‌گیرد. هرگونه هزینه‌کرد در سایر برنامه‌ها و مغایر با اقدامات تعیین شده در این ماده ممنوع می‌باشد.

ماده 47- صد درصد (100%) سهم دولت از منابع موضوع بند «پ» ماده (27) این قانون از طریق ردیف‌هایی که در بودجه‌های سنواتی مشخص می‌شود، برای پیشگیری و مقابله با بیماری‌ها و عوامل خطر سلامتی که بیشترین هزینه اقتصادی و اجتماعی را دارند، تغییر و اصلاح الگوی مصرف و سبک زندگی، توسعه ورزش همگانی و ورزش بانوان به نسبت هفتاد درصد (70%) و سی درصد (30%) در اختیار وزارتخانه‌های بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و ورزش و جوانان قرار می‌گیرد تا در قالب تدابیر بخشی و فرابخشی سلامت که به تصویب شورای عالی سلامت و امنیت غذایی می‌رسد، هزینه شود. هرگونه هزینه‌کرد در سایر برنامه‌ها و مغایر با اقدامات تعیین شده در این ماده ممنوع می‌باشد.

ماده 48- منابع حاصل از مالیات‌های موضوع مواد (31) و (32) این قانون به حساب خزانه‌داری کل کشور واریز می‌شود.

فصل دهم - سایر مقررات

ماده 49- برقراری هرگونه عوارض و سایر وجوه برای انواع کالاهای وارداتی، تولیدی و ارائه خدمات که در این قانون تعیین تکلیف شده و همچنین برقراری عوارض به درآمدهای مأخذ محاسبه مالیات یا معاف از مالیات موضوع قانون مالیات‌های مستقیم، توسط شوراهای اسلامی و سایر مراجع ممنوع می‌باشد. شوراهای اسلامی شهر و روستا می‌توانند صرفاً در چهارچوب ابلاغیه وزیر کشور که غیر قابل تفویض است، نسبت به وضع عوارض اقدام کنند. وزیر کشور موظف است عناوین، مأخذ و نرخ عوارض مذکور را با توجه به شرایط هر منطقه جغرافیایی با همکاری شورای عالی استان‌ها حداکثر تا پایان آذرماه هر سال تعیین و به شوراهای اسلامی شهر و روستا ابلاغ کند. شوراهای مذکور موظفند عوارض مصوب را تا پایان بهمن‌ماه برای اجراء در سال بعد به اطلاع عموم برسانند.

ماده 50- پرونده‌های مالیات بر ارزش افزوده که تاریخ تعلق آنها قبل از لازم‌الاجراء شدن این قانون است، از نظر تعیین مأخذ مشمول مالیات و نرخ مالیات، جرائم و تکالیف مؤدیان و مأموران مالیاتی و نحوه رسیدگی تابع قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب 1387/3/2 می‌باشد، اما در مورد رفع اختلاف سازمان با مؤدی، قطعیت، وصول، توزیع و تسویه، تابع احکام و مقررات این قانون می‌باشد.

ماده 51- از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قانون، احکام مربوط به مالیات و عوارض در قوانین زیر لغو می‌گردد:

- 1- قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب 1387/03/02 و اصلاحات بعدی آن (به استثنای حکم ماده (28) قانون مذکور نسبت به جامعه مشاوران رسمی مالیاتی ایران)
- 2- بند «ب» ماده (6) و بند «ر» ماده (33) و بند «ب» ماده (52) و ماده (73) و ماده (94) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب 1395/12/14
- 3- ماده (1) قانون رفع برخی از موانع تولید و سرمایه‌گذاری صنعتی مصوب 1386/01/26 و قانون اصلاح ماده (1) قانون رفع برخی از موانع تولید و سرمایه‌گذاری صنعتی مصوب 1388/06/17
- 4- بند «و» ماده (1) و ماده (69) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (2) مصوب 1393/12/04
- 5- احکام ماده (15) و تبصره (5) ماده (28) و ماده (34) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب 1394/02/01 در خصوص مالیات بر ارزش افزوده
- 6- ماده (9) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی در تأمین نیازهای کشور و تقویت آنها در امر صادرات و اصلاح ماده (104) قانون مالیات‌های مستقیم مصوب 1391/05/01 و اصلاحیه قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی در تأمین نیازهای کشور و تقویت آنها در امر صادرات و اصلاح ماده (104) قانون مالیات‌های مستقیم مصوب 1391/09/28
- 7- حکم ماده (7) قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید به منظور تسهیل اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (44) قانون اساسی مصوب 1388/09/25 در خصوص مالیات بر ارزش افزوده
- 8- مواد (18) و (47) قانون اصلاح نظام صنفی کشور مصوب 1392/06/12 تبصره - موارد زیر از شمول حکم این قانون مستثنی می‌باشند:
  - 1- قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب 1395/12/14؛ (به استثنای بند «ب» ماده (6) و بند «ر» ماده (33) و بند «ب» ماده (52) و ماده 73 قانون مذکور)
  - 2- قانون مالیات‌های مستقیم مصوب 1366/12/3 و اصلاحیه‌های بعدی آن؛
  - 3- قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران مصوب 1372/06/07؛
  - 4- قانون تشکیل و اداره مناطق ویژه اقتصادی جمهوری اسلامی ایران مصوب 1384/09/05؛
  - 5- قانون مقررات تردد وسایل نقلیه خارجی مصوب 1373/04/12 و اصلاحیه بعدی آن؛
  - 6- عوارض آزادراهها، عوارض موضوع ماده (12) قانون حمل و نقل و عبور کالاهای خارجی از قلمرو جمهوری

اسلامی ایران مصوب 1374/12/26؛

- 7- قانون نحوه تأمین هزینه اتاق بازرگانی و صنایع و معادن و اتاق تعاون مصوب 1372/08/11 و اصلاحات بعدی آن؛
8- ماده (63) قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین مصوب 1373/12/28
9- قانون امور گمرکی مصوب 1390/08/22؛ (به استثنای تعریف حقوق ورودی و سایر وجوه موضوع بند «د» ماده (1)
10- مواد (58، 65 و 70) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (2) مصوب 1393/12/04
11- ماده (87) قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین مصوب 1373/12/28 و اصلاحیه بعدی آن؛
12- بند (3) ماده (48) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور مصوب 1395/12/01
ماده 52- تاریخ اجرای این قانون از 1398/7/1 می‌باشد.
تبصره- تا تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قانون، قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب 1387/02/17 لازم‌الاجراء می‌باشد.

جدول پیوست: موضوع ماده (45)

درصد تخصیص	نام دستگاه	ردیف
15%	سازمان راهداری و حمل و نقل جاده ای (وزارت راه و شهرسازی)	1
15%	راه روستایی (وزارت راه و شهرسازی)	2
10%	آب روستایی (وزارت راه و شهرسازی)	3
15%	بنیاد مسکن انقلاب اسلامی	4
10%	سازمان هلال احمر جمهوری اسلامی ایران	5
10%	کمیته امداد امام خمینی (ره)	6
5%	تجهیزات آزمایشگاهی وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	7
15%	سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور	8
5%	سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری	9

*****

شماره: 7/798

تاریخ: 1396/9/20

گزارش کمیسیون بهداشت و درمان به مجلس شورای اسلامی

لایحه مالیات بر ارزش افزوده به شماره چاپ 460 که در اجرای آیین‌نامه داخلی به این کمیسیون به‌عنوان فرعی ارجاع شده بود، با دعوت از بالاترین مقام دستگاه ذی‌ربط بررسی شد و در نهایت لایحه مذکور در جلسه روز یکشنبه مورخ 1396/9/19 با اصلاحاتی به تصویب رسید.
اینک گزارش آن به مجلس شورای اسلامی تقدیم می‌شود.

رئیس کمیسیون بهداشت و درمان

علی نوبخت حقیقی

اصلاحات کمیسیون:

- 1- متن ذیل به عنوان متن جایگزین جزء (14) بند «الف» ماده (4) به تصویب رسید:
(فرآورده‌های دارویی و مواد اولیه آن با منشأ شیمیایی، زیستی، گیاهی، دامی و طبیعی، غذاهای ویژه و متابولیک، شیر خشک کودکان و کالاهای مصرفی درمانی که برای پیشگیری، تشخیص و درمان بیماری‌های انسانی و دامی مصرف می‌شود. لیست فرآورده‌های فوق هر شش ماه یکبار توسط وزارتخانه‌های بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و جهاد کشاورزی اعلام می‌گردد.)
- در جزء (17) بند «الف» ماده (4) عبارت «دانشگاهها و مراکز پژوهشی» حذف و عبارت «مواد اولیه تولید و قطعات یدکی مربوطه، خودروهایی امدادی» جایگزین آن گردید.
- در جزء (2) بند «ب» ماده (4) بعد از عبارت «نوع خدمات درمانی» عبارت «تشخیصی، ورزشی» اضافه گردید.
- در ماده (5) بند «ب» در سطر اول بعد از عبارت «کالاهای مصرفی درمانی تولید داخل» عبارت «و کالاهای ورزشی» و در سطر دوم بعد از عبارت «وزرای بهداشت، درمان و آموزش پزشکی» عبارت «ورزش و جوانان» اضافه گردید.

*****

شماره: 46/18777/د

تاریخ: 1396/3/10

گزارش کمیسیون انرژی به مجلس شورای اسلامی

لایحه مالیات بر ارزش افزوده به شماره چاپ 460 که جهت رسیدگی به این کمیسیون به عنوان فرعی ارجاع شده بود با حضور مدیران و کارشناسان وزارتخانه‌های نفت، نیرو، امور اقتصادی و دارایی و راه و شهرسازی، سازمان برنامه و بودجه کشور و مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی مورد بحث و بررسی قرار گرفت و در جلسه روز سه شنبه مورخ 1396/3/9 با اکثریت آراء به شرح ذیل به تصویب رسید.

نایب رئیس کمیسیون انرژی

حسین امیری خامکانی

اصلاحات کمیسیون:

- 1- جزء «د» ردیف (10) بند «ب» ماده (4) به تصویب نرسید.
- 2- مواد (9) و (35) عیناً به تصویب رسید.

*****

شماره: 16/61080/ک

تاریخ: 1396/6/6

گزارش کمیسیون امور داخلی کشور و شوراها به مجلس شورای اسلامی

لایحه مالیات بر ارزش افزوده به شماره چاپ 460 که جهت بررسی به این کمیسیون به عنوان فرعی ارجاع شده بود طی جلسه مورخ 1396/6/6 با حضور نمایندگان دستگاههای اجرایی ذی ربط مورد رسیدگی قرار گرفت و با اصلاحاتی به تصویب رسید.
اینک گزارش آن به مجلس شورای اسلامی تقدیم می‌شود.

رئیس کمیسیون امور داخلی کشور و شوراها

محمد جواد کولیوند

اصلاحات کمیسیون:

- 1- در تبصره (6) ماده (33) بعد از عبارت «وسائل نقلیه اختصاصی» عبارت «از قبیل» افزوده شود.
- 2- در تبصره (7) ماده (33) بعد از عبارت «شخصان حقیقی» عبارت «و حقوقی» و پس از عبارت «گواهی پرداخت مالیات» عبارت «این قانون» افزوده می‌شود.
- 3- تبصره (11) ماده (34) عیناً تصویب شد.

شماره: 50/81706/د

تاریخ: 1396/9/26

گزارش کمیسیون اجتماعی به مجلس شورای اسلامی

لایحه مالیات بر ارزش افزوده به شماره چاپ 460 که به این کمیسیون به‌عنوان فرعی (مواد 23 و 24) ارجاع شده بود با حضور نماینده دولت و مرکز پژوهش‌ها و مسئولان اجرائی ذی‌ربط مورد بحث و تبادل نظر قرار گرفت و در جلسه مورخ 1396/9/21 کمیسیون اجتماعی با اصلاحاتی به شرح زیر به تصویب رسید. اینک گزارش آن به مجلس شورای اسلامی تقدیم می‌شود.

رئیس کمیسیون اجتماعی

عبدالرضا عزیزی

اصلاحات کمیسیون:

- 1- ماده (23) عیناً به تصویب رسید.
- 2- ماده (24) حذف شد.

*****

شماره: 48/39170/د

تاریخ: 1396/5/16

گزارش کمیسیون صنایع و معادن به مجلس شورای اسلامی

لایحه مالیات بر ارزش افزوده به شماره چاپ 460 که جهت رسیدگی به این کمیسیون به‌عنوان فرعی ارجاع شده بود طی جلسات متعددی با حضور نمایندگان دستگاههای اجرائی، کارشناسان مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی و نمایندگان بخش خصوصی مورد بحث و بررسی قرار گرفت و نهایتاً در جلسه مورخ 1396/4/25 با حضور اعضا با اصلاحات و الحاقاتی به شرح ذیل به تصویب رسید. اینک گزارش آن به مجلس شورای اسلامی تقدیم می‌شود.

رئیس کمیسیون صنایع و معادن

عزیز اکبریان

اصلاحات کمیسیون:

ماده 4- با اصلاحات به شرح ذیل تصویب شد:

بند «الف»:

- در سطر اول ردیف (1) بند «الف» بعد از عبارت «خشک کردن» عبارت «گندزدایی و تفت دادن» اضافه گردید.
- در سطر اول ردیف (6) بند «الف» بعد از کلمه «پرندگان» کلمه «واردات» اضافه گردید.

بند «ب»:

- در ردیف (12) بند «ب» عبارت «بخش خصوصی و» بعد از عبارت «از طریق» اضافه گردید.
  - در ردیف (13) بند «ب» عیناً تصویب گردید.
  - یک تبصره به شرح ذیل به ماده (4) اضافه می‌شود:
تبصره - خودروهای برقی، بنزینی، موتورسیکلت و خودروهای الکتریکی تولید داخل از پرداخت مالیات بر ارزش افزوده معاف می‌باشند.
ماده 5-
  - بند «ج» ماده (5) عیناً تصویب شد.
  - ماده 32- با اصلاحاتی به شرح ذیل به تصویب رسید:
    - در سطرهای سوم و چهارم صدر ماده عدد نیم درصد (0.5%) به سه‌دهم درصد (0.3%)، عدد یک درصد (1%) به هفت‌دهم درصد (0.7%) و عدد یک‌ونیم درصد (1.5%) به یک‌درصد (1%) تغییر یافت.
    - در سطر دوم پاراگراف دوم بعد از عبارت «محیط زیست» عبارت «و وزارت صنعت، معدن و تجارت» اضافه گردید.
    - در انتهای سطر دوم تبصره (3) بعد از کلمه «سازمان» عبارت «و وزارت صنعت، معدن و تجارت» اضافه گردید.
    - در سطر دوم تبصره (4) عبارت «در صورت تأیید رفع یا کاهش آلاینده‌گی توسط سازمان حفاظت محیط زیست» حذف شد.ماده 33- با الحاق دو تبصره و حذف یک تبصره به شرح ذیل تصویب شد:
    - تبصره (6) حذف شد.
    - متون ذیل به‌عنوان تبصره‌های (8) و (9) به این ماده الحاق گردید:
تبصره 8- مالیات‌های موضوع این ماده مانع اجرای ممنوعیت‌های شماره‌گذاری موضوع قوانین ارتقای کیفی تولید خودرو و قانون هوای پاک نمی‌باشد.
    - تبصره 9- سی درصد (30%) از درآمدهای حاصل از اجرای ماده (33) این قانون جهت تمهید زیرساخت‌های لازم و ارائه مشوقهای مورد نیاز با هدف تغییر الگوی مصرف سوخت، موضوع مواد (18) و (19) و تبصره (1) ماده (29) قانون هوای پاک مصوب 1396/4/25 و مواد (1) و (2) قانون ارتقای کیفی تولید خودرو و سایر تولیدات صنعتی داخلی مصوب 1389/2/26 اختصاص می‌یابد.ماده 36- متن ماده (73) برنامه پنج‌ساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران به شرح ذیل جایگزین متن ماده (36) لایحه گردید:
ماده 36-
- الف- از ابتدای اجرای قانون برنامه، تولید و واردات انواع سیگار و محصولات دخانی علاوه بر مالیات و عوارض موضوع قانون مالیات‌های مستقیم مصوب 1366/12/3 و قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب 1387/2/17 مشمول مالیات به شرح زیر است:
- 1- مالیات هر پاکت سیگار تولید داخلی به میزان ده درصد (10%) قیمت درب کارخانه و مشترک بیست درصد (20%) تولید داخل با نشان بین‌المللی (برند) بیست و پنج (25%) قیمت درب کارخانه و وارداتی به میزان چهل درصد (40%) قیمت کالا، بیمه و کرایه تا بندر مقصد (سیف CIF) تعیین می‌شود.
  - 2- مالیات انواع توتون پیپ و تنباکوی آماده مصرف تولید داخلی به میزان ده درصد (10%) قیمت درب کارخانه و وارداتی به میزان چهل درصد (40%) قیمت کالا، بیمه و کرایه تا بندر مقصد (سیف CIF) تعیین می‌شود.
  - 3- جزءهای (1) و (2) بند «الف» ماده (73) در طول اجرای قانون برنامه در بخشهای مغایرت بر ماده (52) قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب 1387/2/17 حاکم هستند.
- ب- وزارت صنعت، معدن و تجارت از ابتدای سال 1396 موظف است:
- 1- قیمت خرده‌فروشی انواع سیگار و محصولات دخانی مأخذ محاسبه مالیات موضوع این ماده را به مراجع ذی‌ربط و برای درج بر روی پاکت محصول اعلام کند.

2- امکان دسترسی بر خط سازمان امور مالیاتی کشور به سامانه (سیستم) اطلاعاتی واردات، تولید و توزیع سیگار و انواع محصولات دخانی را فراهم کند.

حکم بند «ب» ماده (73) این قانون در موارد مغایرت بر سایر مواد حاکم است.

پ- مالیات موضوع این ماده تابع کلیه احکام مقرر در قانون مالیات بر ارزش افزوده به استثنای نرخ مضاعف مالیات این ماده خواهد بود. سازمان امور مالیاتی کشور مکلف است مالیات موضوع این ماده را وصول و آن را به ردیف درآمدی نزد خزانه‌داری کل کشور واریز کند.

ت- با لازم‌الاجراء شدن این قانون، علاوه بر عوارض موضوع بند «الف» این ماده، مالیات عملکرد، مالیات بر ارزش افزوده، حقوق ورودی، حق انحصاری و بند «ب» ماده (69) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (2) نیز به محصولات دخانی اعمال می‌شود.

تبصره- صددرصد (100%) درآمدهای حاصل از اجرای بند «الف» این ماده طی ردیف‌هایی که در بودجه سنواتی مشخص می‌شود در جهت کاهش مصرف دخانیات، پیشگیری و درمان بیمارهای ناشی از آن، بازتوانی و درمان عوارض حاصله از مصرف آن و توسعه ورزش موضوع بند «ب» ماده (69) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (2) مصوب 1393/12/4 در اختیار وزارتخانه‌های ورزش و جوانان، آموزش و پرورش و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی قرار می‌گیرد.

*****

شماره: 52/66530/د

تاریخ: 1396/8/9

گزارش کمیسیون عمران به مجلس شورای اسلامی

لایحه مالیات بر ارزش افزوده به شماره چاپ 460 که به این کمیسیون به عنوان کمیسیون فرعی ارجاع گردیده بود، در جلسه‌های متعددی با حضور مسؤولان اجرائی ذی‌ربط و کارشناسان مرکز پژوهش‌های مجلس و دیوان محاسبات مورد بحث و بررسی قرار گرفت و موارد ارجاعی با اصلاحات و الحاقاتی به شرح زیر تصویب شد. اینک گزارش آن در اجرای آیین‌نامه داخلی تقدیم مجلس شورای اسلامی می‌گردد.

رئیس کمیسیون عمران

محمدرضا رضایی کوچی

اصلاحات کمیسیون:

ماده 4 (بخش الف - کالاها) بند 15:

در بند (15)، (بخش الف - کالاها) ماده (4) عبارت «تجهیزات فرودگاهی» بعد از عبارت «رادار و تجهیزات کمک ناوبری هوانوردی» الحاق شد.

ماده 4 (بخش الف - کالاها) بند 16:

در انتهای جزء «ب» بند (16)، (بخش کالاها) ماده (4) عبارت «و تجهیزات بندری و دریایی» الحاق شد.
در انتهای جزء «ج» بند (16)، (بخش کالاها) ماده (4) عبارت «و موتور، قطعات و تجهیزات مرتبط با هواپیما و بالگرد (هلی‌کوپتر)» الحاق شد.

ماده 4 (بخش ب - خدمات) بند 10:

در جزء «ب» بند (10)، (بخش خدمات) ماده (4) عبارت «داخلی و» قبل از عبارت «بین‌المللی» الحاق شد.

یک جزء جدید به شرح زیر به بند (10)، (بخش خدمات) ماده (4) الحاق شد:

جزء الحاقی: خدمات حمل و نقل ریلی بار

ماده 4 (بخش ب - خدمات) بند 13:

بند 13 (بخش خدمات) ماده (4) به شرح زیر اصلاح و تصویب شد:
13- ارائه خدمات ناوبری و ارتباطی و مراقبت پروازها به هر هواپیما
ماده 5:

در انتهای بند «د» ماده (5) پس از عبارت «ریل گذاری» عبارت « فرودگاهی و هوانوردی» الحاق شد.
در انتهای بند «ه» ماده (5) عبارت «و اتوبوس و مینی بوس» الحاق شد.
یک بند جدید به شرح زیر به ماده (5) الحاق شد:
بند الحاقی: ارائه خدمات فرودگاهی و ناوبری هوایی
یک بند جدید به شرح زیر به ماده (5) الحاق شد:
جزء الحاقی: عرضه خدمات حمل و نقل ریلی بار و مسافری توسط واحدهای مجاز
ماده 7:

بند «ز» ذیل تبصره ماده (7) به شرح زیر اصلاح و تصویب شد:
ز - کمکهای پرداختی شهرداریها و دهیاریها به سازمانها و شرکتهای تابعه خود، طبق قوانین و مقررات موضوعه
ماده 16:

ماده (16) و تبصره (2) آن به شرح زیر اصلاح و تبصره (1) ابقاء شد:
در قراردادهای پیمانکاری و مشاوره‌ای طرحهای تملک دارایی‌های سرمایه‌ای، دستگاههای اجرایی موضوع ماده (5) قانون مدیریت خدمات کشوری مکلفند در تاریخ تعلق، مالیات متعلق را به پیمانکار پرداخت کنند. در غیر این صورت و بعد از انقضای مهلت تسلیم اظهارنامه هر دوره، طبق درخواست پیمانکار، اصل مالیات و جریمه‌های متعلق از طریق عملیات اجرایی از کارفرما وصول و بر اساس مقررات به حساب تعیین شده سازمان یا پیمانکار حسب مورد واریز خواهد شد.

جریمه استتکاف کارفرما معادل پنج درصد (5%) مالیات پرداخت نشده پس از سه ماه از سررسید پرداخت و دو درصد (2%) به ازای هر ماه نسبت به تأخیر از سررسید پرداخت، محاسبه و مطالبه خواهد شد. پیمانکاران و مهندسان مشاور در رابطه با پرداخت مالیات متعلق و جریمه‌های مذکور مسؤولیت تضامنی نخواهند داشت.
تبصره 2- در صورت عدم پرداخت کارفرما، خزانه‌داری کل کشور مکلف است با اعلام سازمان از حساب آنها نزد خزانه‌داری و یا در اولین تخصیص همان طرح حسب مورد، نسبت به برداشت میزان بدهی از حساب دستگاه اجرایی ذی ربط اقدام کند.

ماده 42:

در ماده (42) عبارت «به نسبت پنجاه (50%) به‌عنوان سهم درآمد عمومی کشور و پنجاه درصد (50%) سهم شهرداریها و دهیاریها» جایگزین عبارت «به نسبت شصت و هفت درصد (67%) به‌عنوان سهم درآمد عمومی کشور و سی و سه درصد (33%) سهم شهرداریها و دهیاریها» شد.
یک تبصره به شرح زیر به ماده (42) الحاق می‌شود:

تبصره الحاقی - سه درصد (3%) از سرجمع مالیات‌ها و جریمه‌های وصول شده موضوع این ماده پس از واریز به حساب خزانه‌داری کل کشور به نسبت مساوی جهت آسفالت و روکش آسفالت راههای روستایی و فرعی به حسابهای تمرکز وجوه وزارت راه و شهرسازی (شرکت ساخت و توسعه زیربنای حمل و نقل کشور و سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای) واریز می‌شود.
یک تبصره به شرح زیر به ماده (42) الحاق می‌شود:

تبصره الحاقی - دو درصد (2%) از سرجمع مالیات‌ها و جریمه‌های وصول شده موضوع این ماده پس از واریز به حساب خزانه‌داری کل کشور جهت بهسازی روستاها و تکمیل طرحهای هادی روستایی به حساب بنیاد مسکن انقلاب اسلامی واریز می‌شود.

ماده 43:

ماده (43) به شرح زیر اصلاح و تبصره‌های (1) تا (4) آن ابقاء شد:
ماده 43- مالیات و جرائم سهم شهرداری‌ها و دهیاری‌ها موضوع ماده (42) به حساب تمرکز وجوه سازمان امور مالیاتی کشور نزد خزانه‌داری کل کشور واریز شده تا به نسبت هفتاد درصد (70%) شهرها و سی درصد (30%) روستاها و مناطق عشایری و بر اساس شاخص جمعیت به حساب شهرداری‌ها و دهیاری‌ها واریز گردد. وصولی هر ماه نیاز به طی مراحل تخصیص نداشته و حداکثر تا پانزدهم ماه بعد با تخصیص صددرصد (100%) به حساب شهرداری‌ها و دهیاری‌ها واریز می‌شود.

در تبصره (5) ماده (43) عبارت «کمیسیون اقتصادی» به عبارت «کمیسیون‌های اقتصادی و عمران» اصلاح شد.

ماده 44:

ماده (44) و بندهای ذیل آن به شرح زیر اصلاح و تصویب شد:
ماده 44- مالیات و جرائم موضوع مواد (32)، (33) و (34) با رعایت ترتیبات قانونی و پس از واریز به حساب درآمد عمومی به نسبت‌های شصت درصد (60%) و چهل درصد (40%) به ترتیب به حسابهای تمرکز وجوه وزارت کشور و وزارت راه و شهرسازی واریز می‌شود تا صرف امور ذیل می‌شود:
الف- وزارت کشور (سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور) در توسعه و بازسازی حمل و نقل عمومی و تأمین ماشین‌آلات خدماتی و عمران شهرها.
ب- وزارت راه و شهرسازی برای نگهداری و توسعه زیرساخت‌های حمل و نقل بین‌شهری و نوسازی ناوگان عمومی و زیرساخت‌های پایش و ایمنی ترافیک (جاده‌ای و ریلی).

ماده 45:

تبصره ماده (45) عیناً تصویب شد.

ماده 52:

بند «ب» ماده (52) عیناً تصویب شد.

بند «ج» ماده «52» عیناً تصویب شد.

بند «ح» ماده (52) عیناً تصویب شد.

یک بند جدید به شرح زیر به ماده (52) الحاق شد:

بند الحاقی: بندهای «الف»، «ب» و «پ» ماده (30) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور مصوب 1395/11/10

یک بند جدید به شرح زیر به ماده (52) الحاق شد:

بند الحاقی: ماده (70) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (2) مصوب 1393/12/4

یک بند جدید به شرح زیر به ماده (52) الحاق شد:

بند الحاقی: بند (16) ماده (71) قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران

مصوب 1375/3/1

یک بند جدید به شرح زیر به ماده (52) الحاق شد:

بند الحاقی: ماده (45) قانون آزمایشی مالیات بر ارزش افزوده مصوب 1387/2/17

ماده 54:

ماده (54) عیناً تصویب شد.

*****

گزارش کمیسیون کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست به مجلس شورای اسلامی

لایحه مالیات بر ارزش افزوده به شماره چاپ 460 که به این کمیسیون به عنوان فرعی ارجاع گردیده بود، در جلسات متعدد کاگروه و کمیسیون با حضور نمایندگان دولت و کارشناسان مرکز پژوهش‌ها مورد بحث و بررسی و تبادل نظر قرار گرفت و در نهایت در جلسه روز سه‌شنبه مورخ 1396/8/23 کمیسیون با اصلاحاتی به شرح پیوست به تصویب رسید.

اینک گزارش آن به مجلس شورای اسلامی تقدیم می‌شود.

نایب‌رئیس کمیسیون کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست

رضا کریمی

اصلاحات کمیسیون:

- در جزء (1) بند «الف» ماده (4) بعد از عبارت «محصولات کشاورزی فرآوری نشده» عبارت «کشتار، قطعه‌بندی،» و بعد از عبارت «درجه‌بندی، پوست‌گیری» عبارت «مانند شالی کوبی» اضافه گردید.
- در جزء (1) بند «الف» ماده (4) بعد از عبارت «درجه‌بندی، پوست‌گیری و خشک کردن» عبارت «مانند چای) و تفاله نیشکر (باگاس)» و بعد از عبارت «به‌استثنای چوب خام داخلی» عبارت «از جنگلهای طبیعی (مطابق جزء «ر» بند «ب» ماده 32)» اضافه گردید.
- متن زیر جایگزین جزءهای (3)، (4) و (5) بند «الف» ماده (4) گردید:
- 3- عرضه هرگونه کالا (مصرفی و سرمایه‌ای) و خدماتی که به تأیید وزارت جهادکشاورزی به‌عنوان نهاده و عامل تولید در فرآیند تولید، عرضه و فرآوری محصولات کشاورزی استفاده می‌شوند، از پرداخت مالیات بر ارزش افزوده معاف می‌باشند.
- تبصره 1- محصولات کشاورزی شامل محصولات زراعی، باغی، دامی، شیلاتی و منابع طبیعی می‌باشند.
- تبصره 2- فهرست فعالیت‌های تولیدی و فرآوری محصولات کشاورزی توسط وزارت جهادکشاورزی تعیین می‌شود.
- جزء (6) بند «الف» ماده (4) عیناً به تصویب رسید.
- جزء (7) بند «الف» ماده (4) عیناً به تصویب رسید.
- جزء (14) بند «الف» ماده (4) عیناً به تصویب رسید.
- در جزء (16) بند «الف» ماده (4) بعد از عبارت «به تشخیص وزارت صنعت، معدن و تجارت» عبارت «به تشخیص وزارتخانه‌های صنعت، معدن و تجارت و جهادکشاورزی» اضافه گردید.
- در جزء (1) بند «ب» ماده (4) بعد از عبارت «محصولات کشاورزی فرآوری نشده» عبارت «بسته‌بندی، انجماد، پاک کردن، درجه‌بندی، پوست‌گیری مانند شالی کوبی و خشک کردن مانند چای و تفاله نیشکر (باگاس)» (مطابق جزء «ر» بند «ب» ماده 32) اضافه گردید.
- جزء (2) بند «ب» ماده (4) عیناً به تصویب رسید.
- جزء (6) بند «ب» ماده (4) عیناً به تصویب رسید.
- بندهای «ب» و «ج» ماده (5) عیناً به تصویب رسید.
- در سطر اول پاراگراف دوم ماده (32) عبارت «نحوه تعیین مهلت زمان رفع آلاینده‌ها و نیز» حذف گردید.
- در تبصره (1) ماده (32) بعد از عبارت «واحد‌های تولیدی و صنعتی» عبارت «معدنی و خدماتی» اضافه گردید.
- تبصره‌های (2)، (3)، (4) و (5) ماده (32) عیناً به تصویب رسید.
- تبصره (2) ماده (33) عیناً به تصویب رسید.
- بند «الف» ماده (34) عیناً به تصویب رسید.

- بند «ب» ماده (34) عیناً به تصویب رسید.
- تبصره‌های (1)، (2)، (3)، (5) و (7) بند «ب» ماده (34) عیناً به تصویب رسید.
- تبصره (4) بند «ب» ماده (34) حذف شد.
- در سطر سوم تبصره (6) ماده (34) عبارت «و همچنین نسبت به پرداخت بدهی سایر وسائط نقلیه آنان» حذف گردید.
- در انتهای سطر دوم تبصره (6) ماده (34) عبارت «تصفیه بدهی سایر وسائط نقلیه مالکان منوط به ایجاد سامانه مذکور توسط سازمان خواهد بود.» حذف گردید.
- تبصره (8) ماده (34) به شرح ذیل اصلاح گردید:
پرداخت مالیات پس از موعد مقرر مشمول جریمه غیرقابل بخشودگی معادل بیست درصد (20%) مالیات سالانه (به ازای هر سال) بیست درصد (20%) آلاینده خواهد بود.
- ماده (44) به شرح ذیل اصلاح گردید:
مالیات و جرائم موضوع مواد (32)، (33) و (34) با رعایت ترتیبات قانونی به نسبت‌های شصت درصد (60%) و چهل درصد (40%) به ترتیب به حسابهای تمرکز وجوه وزارت کشور و صندوق ملی محیط‌زیست واریز می‌شود تا صرف امور ذیل شود:
الف- وزارت کشور (سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور) در توسعه حمل و نقل عمومی و توسعه فضای سبز در قالب طرحهای زیست‌محیطی
- ...
- ج- صندوق ملی محیط‌زیست در چهارچوب اساسنامه.